
Неофициален превод от английски език

Доклад на Работната група
по присъединяването на РБългария*

1. На своите срещи, проведени съответно на 5-6 ноември 1986 г. и 20 февруари 1990 г., Съветът създаде Работна група, която да разгледа молбата на правителството на България за присъединяване към Общото споразумение по Член XXXIII и да представи на Съвета препоръки за проект на Протокол за присъединяване. Постигнато бе споразумение, че при своята преценка Работната група ще вземе под внимание съответствието на външнотърговския режим на България с Общото споразумение, по отношение *inter alia*, на разпоредбите, относно националното третиране, недискриминацията, държавната търговия, субсидиите и защитните мерки. На 11 април 1995 г. Правителството на България оповести решението си да договори условията на присъединяване на Република България към Споразумението за създаване на Световната търговска организация (по-нататък наричана "СТО") по Член XII от Споразумението. В изпълнение на решението, прието от Общия съвет на 31 януари 1995 г., Работната група по присъединяване на България към ГАТТ 1947 бе трансформирана в Работна група по присъединяване към СТО.

2. Работната група проведе заседания на 15-16 юли 1991 г., 12-13 юли 1993 г., 4-5 ноември 1993 г., 28-29 март 1994 г., 7-8 юли 1994 г., 5 и 7 юли 1995 г., 10 и 29 юли 1996 г. и 17 септември 1996 г. под председателството на негово превъзходителство г-н Е. К. Селмер (Норвегия). Мандатът и съставът на Работната група са посочени в документ WT/L/58.

3. Като основа за провеждане на дискусиите, Работната група използва Меморандумите за външнотърговския режим на България (L/6364 и Попр.1 и Доп.1, L/6512, L/6880 и Доп.1-5, L/7244), повдигнати от членовете ѝ въпроси относно външнотърговския режим на България и отговорите на българските власти (L/6867, L/7309/Изм.1, L/7309/Изм.1/Доп.1 и WT/SPEC/12). В допълнение, правителството на Република България предостави на Работната група следните материали:

- * Конституция на РБългария, приета през 1991 г.
- * Търговски закон, приет през 1991 г.
- * Закон за собствеността и ползването на земеделските земи, приет през 1991 г.
- * Закон за счетоводството, приет през 1991 г.
- * Закон за данъка върху добавена стойност, приет през 1993 г.
- * Закон за акцизите, приет през 1994 г.
- * Закон за защита на конкуренцията, приет през 1991 г.
- * Закон за БНБ, приет през 1991 г.

* Όίçe Äîëëää áá îðëåð ò Ðàáíóíàðò àðóíà *ad referendum*.

- * Закон за стопанската дейност на чуждестранните физически и юридически лица и за закрила на чуждестранните инвестиции, приет през 1992 г.
- * Закон за преобразуване и приватизация на държавните и общински предприятия, приет през 1992 г.
- * Закон за банките и кредитното дело, приет през 1992 г.
- * Закон за патентите, приет през 1993 г.
- * Закон за авторските и сродните права, приет през 1993 г.
- * Закон за данъчната администрация, приет през 1993 г.
- * Закон за данъчното производство, приет през 1993 г.
- * Закон за уреждане на несъбираемите кредити, получени преди 31 декември 1990 г., приет през 1993 г.
- * Закон за тютюна и тютюневите изделия, приет през 1993 г.
- * Митническа тарифа на Република България, в сила от 1 юли 1992 г.
- * Външнотърговски режим на Република България, приет с Постановление на МС No 241 от декември 1993 г.
- * Постановления No 180 и 181 от 1993 г. относно защитните мерки и защитата от дъмпингов и субсидиран внос
- * Статистика за вноса в България за 1992 г.
- * Информация относно хода на процеса на приватизация на държавни и общински предприятия до 28 февруари 1994 г.
- * Информация относно фирмите, предложени за масова приватизация
- * Информация относно съответствието на външнотърговския режим с Многостранните търговски споразумения на СТО
- * Бележки относно свързаните с търговията аспекти на правата на интелектуалната собственост
- * Бележки относно режима на търговията с услуги

Общи изказвания

4. В своето встъпително изявление пред Работната група, представителят на България подчерта, че присъединяването към ГАТТ 1947 е приоритет за неговото правителство и важна цел на наскоро предприетата реформа в България с пълната подкрепа на новосъздадените демократични структури в страната след 1991 г. След това, преди приключването на Уругвайския кръг, той отбеляза, че България възнамерява да стане пълноправен член на СТО, по възможност по същото време и при равноправни условия с първоначалните ѝ членове. Той подчерта, че българската икономика се намира в преход. От 1991 г. правителството е предприело решително стъпки за трансформирането към пазарна икономика по пътя на реструктурирането и либерализацията - процес, изискващ твърдата подкрепа на международната общност. Въпреки, че БВП на глава от населението за 1992 г. е бил едва 983 щатски долара, България е решена да не претендира за статут на развиваща се страна, като същевременно очаква страните-членки да отчетат тази стъпка като значителен принос от страна на България към пълноправното ѝ участие в многостранната търговска система. Той добави, че през 1993 г. либерализацията на външнотърговския режим на България и липсата на инструменти на търговската политика за защита спрямо вноса на стоки в количества и при условия, причиняващи или заплашващи да причинят сериозна вреда на местните производители, са станали причина българското правителство да въведе като временна мярка, система на референтни цени по вноса на някои

селскостопански стоки. Тази мярка е целяла избягване разстройването на местния пазар на месо, пресни плодове и зеленчуци в резултат на субсидиран внос на селскостопанска продукция. България ще приведе тези мерки в съответствие с изискванията, произтичащи от Споразумението за създаване на СТО, към датата на своето присъединяване. При внос на алкохолни напитки и тютюневи изделия, същите целят избягване на по-ниска фактурна стойност. В периода след първите заседания на Работната група, описанията на установените равнища на експортни такси са били променени по отношение на някои тарифни позиции; размерът на квотата за сладолед е била увеличена с 50 процента; две нови осемцифрени тарифни линии са били въведени в българската митническа тарифа. Българският представител заяви, че понастоящем България се намира в тежко икономическо положение. От една страна, то се дължи на неизплатения дълг към частните банки, а от друга -- на сериозните отражения върху икономиката на страната в резултат на търговските и икономически санкции срещу Сърбия и Черна гора. Съблюдавайки наложеното от Съвета за сигурност на ООН ембарго срещу Сърбия и Черна гора, България е понесла големи преки и косвени загуби. Българската страна счита, че своевременното приключване на процедурите по присъединяването към Споразумението за създаване на СТО по своеобразен начин ще представлява косвена компенсация за част от тези загуби. Въпреки, че икономиката и външната търговия на България са в процес на дълбока трансформация, този процес ще продължи с допълнителни мерки за реструктуриране с оглед избягване на вътрешното икономическо и социално напрежение. България разглежда присъединяването към Споразумението за създаване на СТО като много важна стъпка в процеса на привеждане на българската икономика в съответствие с принципите на световната икономика и многостранната търговска система, което ще допринесе за участието на България като надежден търговски и икономически партньор в международната общност, както и ще спомогне за осигуряване стабилността на страната. Накрая, представителят на България подчерта, че включването на България в многостранната търговска система следва също така да се разглежда като стъпка към укрепване на демократизацията на българското общество.

5. Взимайки под внимание провежданата от България реформа, насочена към либерализирането на външнотърговския режим и привеждането му в съответствие с многостранната търговска система, членовете на Работната група приветстваха молбата на България за присъединяване към Общото споразумение от 1947 г. и по-късно - към Споразумението за създаване на СТО. Изказвайки своята подкрепа и насърчавайки усилията на България да продължи реформата и либерализацията на икономиката, членовете изразиха твърдото си убеждение, че присъединяването към ГАТТ 1947 г. и Споразумението за създаване на СТО ще подпомогне прехода на страната към пазарна икономика и ще допринесе за подобряване на жизнения стандарт на българския народ чрез осигуряване на стабилност и привличане на инвестиции с оглед създаване на нови работни места и по-конкурентни условия за българския износ на международните пазари. В тази връзка те отбелязаха, че договорените в рамките на Уругвайския кръг значителни концесии по достъпа до пазара ще бъдат предоставени на България при приемането ѝ за член на Световната търговска организация.

Външнотърговски режим

6. Работната група направи преглед на външнотърговския режим на България и евентуалните условия на проекторешението и на Протокола за присъединяване на България

към СТО. Позициите, изтъкнати от членовете на Работната група са изложени в т.7 - 90 долу.

I. Споразумение за създаване на Световната търговска организация (СТО)

7. Преди представянето на официалната молба на България за присъединяване към СТО, някои членове на Работната група отбелязаха, че с формалното приемане на Заключителния Акт на Уругвайския кръг в Маракеш, обсъждането на присъединяването към ГАТТ следва да обхваща разширения обхват на преговорите, както и на институциите на СТО. Те поискаха потвърждение от България за намерението ѝ да се присъедини към СТО и съставиха протоколен пакет, според който, с оглед присъединяването към СТО, България следва да представи и схемите, изисквани за членство в СТО, т.е. Схема по селското стопанство, включваща задължения по достъпа до пазара, вътрешна подкрепа и експортни субсидии, задълженията по достъпа до пазара на стоки и услуги; първоначалните нотификации, изисквани от споразуменията на СТО относно процедурите за лицензирането на вноса, техническите пречки в търговията, митническото остойностяване, свързаните с търговията аспекти на инвестиционните мерки; списък на нетарифните ограничения по тарифни позиции (стоките, за които са въведени квоти по износа или вноса), изискванията на автоматичното или неавтоматичното лицензиране, сертифициране, допълнителни такси или данъци, или всякакви ограничения, които изискват обосновка от гледна точка на СТО, с оглед (1) да се приведат в съответствие с изискванията на Споразумението за процедурите за лицензирането на вноса, и (2) да се договори, ако е необходимо, тяхното премахване или привеждане в съответствие със СТО. Според членовете на Работната група, изготвянето на такива схеми и списъците на нетарифните ограничения по тарифни позиции по Хармонизираната система, както и тяхното съответствие с изискванията на СТО биха улеснили преговорите по Протокол за присъединяване на България. Във връзка с това някои членове изискаха информация за поетите от България задължения в областта на интелектуалната собственост и намеренията ѝ за участие в Споразумението за търговските аспекти на интелектуалната собственост и Общото споразумение за търговията с услуги.

8. Един от членовете на Работната група предложи, със съгласието на правителството на Република България, присъединяването към ГАТТ и Световната търговска организация да бъдат разглеждани едновременно. В тази връзка, той предложи в Протокола за присъединяване на България да бъдат включени следните допълнителни елементи: (i) съответстващо на изискванията на СТО прилагане на данъци и такси по вноса и нетарифни ограничения по вноса и износа; и (ii) гаранция, че ще се предоставя периодична актуализация относно процеса на приватизация и търговията на държавните предприятия.

9. В отговор, представителят на България заяви, че като страна, присъединяваща се към ГАТТ 1947, България е свързана и със заключителната фаза на Уругвайския кръг на многостранните търговски преговори и е предвиждала започване на процеса по присъединяване към Споразумението за създаване на СТО от този момент. Правителството е започнало преговори по присъединяване към ГАТТ 1947 с ясното намерение за пълноправно членство и в Световната търговска организация съгласно разпоредбите на Член XI от Споразумението за създаване на СТО. Очаквало се е преговорите за пазарен достъп между договарящи се по ГАТТ страни и България да доведат до съставянето на схема на задълженията по достъпа до пазара, която впоследствие ще бъде приложена към

Протокола за присъединяване на България към ГАТТ 1947, а също и към ГАТТ 1994, след одобрението на Подготвителния комитет за създаване на Световната търговска организация, както е предвидено в Решението на министрите от 14 април 1994 г. относно приемането на присъединяване към Споразумението за създаване на СТО. Поради сложността на процеса на преговори, по причини независещи от България, тази задача не можа да бъде изпълнена. Във връзка с това, на 11 април 1995 г. правителството на България подаде молба за присъединяване към Споразумението за създаване на СТО съгласно разпоредбите на Член XII, а Работната група по присъединяването към ГАТТ 1947 бе трансформирана в Работна група по присъединяване към СТО. В документ WT/ACC/BGR/2 България предостави на Работната група информация относно съответствието на своя външнотърговски режим със Споразумението за създаване на СТО, а също така и Бележки по Споразумението по търговията с услуги и Споразумението по свързаните с търговията права на интелектуална собственост.

Тарифни преговори

10. Работната група отбеляза, че в отговор на покана от България, някои нейни членове са встъпили в преговори по достъпа до пазара с България, във връзка с присъединяването ѝ към Споразумението за създаване на СТО. Някои членове на Работната група подчертаха, че в двустранните тарифни преговори ще търсят обвързване на цялата тарифа на България, както и другите концесии на ниво, съответстващо на степента на развитие и участие на България в световната търговия. В отговор на това българският представител заяви, че неговото правителство е готово да обвърже националната тарифа на ниво, отговарящо на нуждите на развитието на България, както и на нейните финансови и търговски нужди, като същевременно този пакет от тарифни и търговски концесии ще съставлява българския принос в преговорите за достъп до пазара за целите на членството в СТО.

II. Икономически преход

11. В отговор на въпроси, свързани с икономическото развитие на България и по-специално ролята на държавата, нейния дял в производствените възможности на икономиката и начина, по който се упражнява правото на собственост в отделните предприятия, представителят на България заяви, че българската икономика е силно зависима от международната търговия. През последните няколко години българската външна търговия е намаляла, поради колапса на търговията с партньорите ѝ от Централна и Източна Европа, както и поради стриктното спазване на търговското ембарго срещу Ирак, Сърбия и Черна гора в съответствие с резолюцията на Съвета за сигурност на ООН. След разстройването на търговията със страните от бившия СИВ, търговските потоци между България и страните от ОИСР бележат развитие. Успоредно с изграждането на нова правна рамка правителството на България, с подкрепата на международните финансови институции, е предприело цялостна програма за макроикономическа стабилизация и структурна реформа. Програмата цели постигането на две основни задачи. Първата е да се достигне прогрес към една устойчива външна позиция, включваща и възстановяването на външната търговия, диверсификацията на външните пазари, както и подобряване на международните резерви на България, както и прогрес в решаването на проблема с външния дълг на страната. На второ място, да се направи крачка към възвръщането на макроикономическото равновесие с помощта на подходящи средства на фискалната, монетарната и данъчна

политика. Ключов момент в този процес е намаляването на размера на бюджетния дефицит, ограничаване на паричната маса, кредитната експанзия и неконтролираното увеличаване на приходите. В резултат на процеса за макроикономическа стабилност се очаква създаване на благоприятна среда за новосъздаващия се частен сектор и за неинфлационен растеж. При изпълнението на горепосочената програма са постигнати следните резултати: през периода 1991-1994 г. са предприети важни реформи за либерализация на цените, търговския режим и процеса на приватизация, както и във финансовия сектор и в областта на селското стопанство. Правителството е либерализирало почти всички цени. Въпреки това, през 1991 г. трицифреният размер на инфлацията е бил съществено намален и е останал под контрол. Така в началото на 1993 г. равнището на инфлацията е било 63.9 процента, а през февруари 1994 г. месечното ѝ равнище е намаляло на 4.6 процента. Българският представител припомни, че през юли 1992 г. България е приела нова митническа тарифа, основаваща се на Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките. След влизането ѝ в сила, тя се е превърнала в основен инструмент на търговската политика на страната. Всички икономически единици, без оглед на формата на собственост - частна или обществена, имат право да извършват външнотърговска дейност. Разрешителният режим, прилаган в миналото и обхващащ прякото регулиране на почти цялата външна търговия от страна на правителството, вече е премахнат. Във финансовия сектор е била създадена двустепенна банкова система. Националната валута, българският лев, е придобила вътрешна конвертируемост за текущите разплащания. Курсът на лева, определян ежедневно от БНБ, отразява средното аритметично ниво на курса, прилаган за покупката и продажбата на валута на междубанковия пазар. Валутният курс на българския лев, определен от БНБ, служи само като препоръка към лицензираните търговски банки и обменни бюра. Клиентите могат свободно да договорят валутния курс с търговските банки и обменните бюра, лицензирани от БНБ да осъществяват такива операции.

12. В своето изказване пред Работната група представителят на България припомни, че с изграждането на парламентарната демокрация в началото на 90-те години, в България са настъпили фундаментални политически и икономически промени. Страната е започнала радикален икономически преход към пазарна икономика. Реформата в търговията е отворила икономиката за външна конкуренция и Законът за търговската дейност на чуждестранните лица и за защита на чуждестранните инвестиции е открил българската икономика за чуждестранните инвеститори. Основните елементи на реформата са в областта на премахването на държавния монопол върху външната търговия през 1989 г., свободния достъп до валутата за текущи разплащания през 1991 г., централната роля на митническата тарифа и практическото премахване на количествените ограничения по вноса, рационализирането на данъчния режим, децентрализацията на държавния сектор и трансформацията на собствеността върху средствата за производство в частния сектор.

Валутен режим

13. В отговор на въпроси относно действащите разпоредби за валутния режим, за условията за получаване и използване на валутата, както и дали има някаква дискриминация при наличността и обменния курс на валутата при внос на инвестиционно оборудване, полуфабрикати, потребителски стоки или нови материали, представителят на България заяви, че след създаването през 1991 г. на междубанков пазар, курсът на българския лев спрямо американския долар е определян ежедневно от БНБ (т.е. Централната банка) и

отразява средно претегления курс на покупките и продажбите на валута на междубанковия пазар. Валутният курс на българския лев, определен от БНБ, е използван за целите на статистиката, счетоводството и митническото остойносттаване. Той не е задължителен за сключените сделки и служи само като препоръка за лицензираните търговски банки и обменни бюра. Клиентите свободно договарят курса с търговските банки и валутните бюра. Те имат правото да продават или купуват валута без ограничения. Последните имат правото да купуват свободно на междубанковия пазар валутата, необходима за плащанията, свързани с внос или други текущи плащания, както и да търгуват с валута помежду си. Няма изискване за предаване на придобитата валута. Местни и чуждестранни лица могат свободно да търгуват с валута на междубанковия пазар за текущи плащания. Не съществуват ограничения местни и чуждестранни лица да откриват сметки в чужда валута в търговските банки и да разполагат със средствата по тези сметки.

14. Някои от членовете отбелязаха, че България има двустранни клирингови спогодби с редица страни като Албания, Беларус, Камбоджа, Китай, Етиопия, Финландия, Гана, Гърция, Мозамбик, Перу, Румъния, Руската федерация и Украйна; и във връзка с това попитаха дали търговските плащания и/или валутните разпоредби, съдържащи се в тези спогодби, се различават от разпоредбите на подобни споразумения с други страни. Представителят на България отговори, че България понастоящем не поддържа никакви действащи двустранни клирингови спогодби в неконвертируема валута. В момента за България не са в сила никакви междуправителствени бартери, експортни/импортни баланси или плащания от този вид или клирингови спогодби. Търговията с всички страни се осъществява при нормални търговски условия в конвертируема валута. Някои членове на Работната група заявиха, че България поддържа бартерни споразумения и споразумения за балансиране на вноса/износа. Българската страна информира, че няма действащи междуправителствени бартери, вносни/износни или платежни споразумения или клирингови споразумения.

Ценова политика

15. Членовете на Работната група запитаха дали Указа на Държавния съвет от февруари 1988 г., с който се предвижда държавно контролиране на цените с цел "избягване на незаконното им увеличаване", е все още в сила и поискаха по-подробно описание на механизма на осъществяване контрола върху цените. Представителят на България отговори, че в Член 19, ал.1 и 2 от Конституцията от 1991г. предвижда основаване на българската икономика на свободното предприемачество и законът създава и гарантира на всички физически и юридически лица еднакви условия за извършване на стопанска дейност, предотвратяване създаването на монополно положение и нелоялна конкуренция. Предвидено е било прилагането на Държавен указ No 115/1988 г. да продължи докато съществуват фиксирани цени и ценови контрол. Механизмът за контрол върху цените обхваща фиксирани, пределни и регулирани от държавата цени, независимо от формата на собственост. Фиксирани цени са прилагани за следните енергийните продукти: електричество, топлинна енергия за стопански и търговски нужди, въглища и брикети от местно производство за стопански нужди (вносът на въглища за производствени нужди не е обект на фиксирани цени). Общо стойността на тези продукти възлиза на по-малко от 10% от търговския оборот на едро и дребно. След първоначалното покачване на фиксираните цени през 1991 г., те са увеличавани още няколко пъти. Намален е броят на продуктите, за които се прилагат фиксирани цени, както и ограниченията върху цените на петрола. Членовете на

Работната група поискаха България да представи плановете и граfiците за премахване на контрола върху цените. Българският представител информира Работната група, че през 1995 г. цените на стоките и услугите в България са либерализирани. Цените се определят от пазара. Регулиране на цените се допуска само с цел предотвратяване създаването или злоупотребата с монополно положение и защита на потребителите. От 1995 г. регулирането на цените се извършва чрез определяне на: фиксирани цени за електрическа енергия (код ХС: 2716), топлинна енергия (за населението), въглища местно производство (за производствени нужди) (ex 2701, ex 2702), пощенски и базови телекомуникационни услуги, тютюневи изделия за вътрешна продажба (ex 2402, ex 2403). Тези продукти могат да се продават само на цени, фиксирани от държавата; пределни цени за бензин (ex 2710), дизелово гориво (ex 2710), природен газ (за производствени нужди) (ex 2710), течни горива (ex 2710), газ пропан-бутан (ex 2711). Цените на тези продукти не могат да надвишават равнищата, определяне месечно от МС на основата на цените на международния пазар и измененията на валутния курс на българския лев спрямо щатския долара; наблюдение върху цените на стоки от първа необходимост за жизнения стандарт на населението и националната икономика. Това са: хранителни продукти (хляб (ex 1905); свинско, телешко, шилишко и пилешко месо с кости от всички разфасовки (ex 0201, ex 0202, ex 0203, ex 0204, ex 0207); краве мляко (ex 0401.10, ex 0401.20); краве кисело мляко (0403.10); бяло саламурено сирене (ex 0406.90); рафинирано слънчогледово масло (ex 1512.90); краве масло (ex 0405.10); яйца (ex 0407); макаронени изделия (ex 1902); захар кристална (ex 1701); зрял фасул (ex 0713.33); леща (ex 0713.33); ориз (ex 1006.20) и картофи за консумация (0701.90) и минерална вода (ex 2201.10), нехранителни продукти (медикаменти за хуманитарни цели (от Глава 30); въглища и брикети за населението (ex 2701.19, ex 2701.20), пътнически (железопътен, автомобилен- градски и междуградски) транспортни услуги. Контролът върху цените засяга търговските надценки, а не самите цени. Пределните надценки за различните продукти са както следва: за производители - 12% за хранителни продукти, 20% за медикаменти и минерална вода, 7% за топлинна енергия за производствени нужди, въглища и брикети, 12% за транспортни услуги, 30% за питейна вода за населението и за стопански нужди и 15% за други нехранителни продукти; за търговци - 14% за хранителни продукти и 25% за нехранителни продукти. България заяви, че ценовия контрол не противоречи на принципа на СТО на националното третиране - вносните и местните продукти се третират по един и същ начин, недопускащ защита на националното производство и различно третиране според произхода на продукта. Българският представител каза, че към настоящия момент стоките и услугите, за които се прилагат фиксирани цени, възлизат на 2.20% от БВП, стоките с пределни цени - 1.13%, а тези под държавен контрол - 8.94%. Общата им сума е 12.27% от БВП. Той увери Работната група, че ценовата политика на Република България осигурява прозрачност на правилата и механизмите, насочени към преодоляване на пазарни несъвършенства, дисбаланса между търсенето и предлагането, както и необходимостта от контрол върху цените на естествените монополи. Мерките на ценови контрол, прилагани от България, не дискриминират вноса. Работната група отбеляза тези уверения.

16. Представителят на България потвърди, че контролът върху цените на стоки и услуги в България е премахнат, с изключение на случаите, изброени в т.15. Той добави, че освен в критични случаи, монополи, защита на потребителите или злоупотреба с доминиращо положение на фирми, цените на стоките и услугите във всички сектори на българската икономика се определят от пазарните сили. По-нататък той подчерта, че при прилагането на такъв контрол, както и контрол, който ще се въвежда или възобновява за в бъдеще, България

ще спазва изискванията на СТО и ще взема пред вид интересите на износителите, членове на СТО, както е предвидено в Член III.9 на ГАТТ 1994. България, също така, ще публикува в Държавен вестник списъка на стоките и услугите, чиито цени са предмет на държавно регулиране, както и всякакви изменения в списъка на т.15. Работната група отбеляза поетото задължение.

17. Представителят на България заяви, че прилаганата по-рано система на референтни цени по вноса на селскостопански стоки е премахната от 1 януари 1995г., и че България няма да я въвежда отново, освен в предвидените в Споразумението за СТО случаи. Работната група отбеляза поетото задължение.

Държавни предприятия за търговия и приватизация

18. Някои членове на Работната група изискаха изчерпателен списък на държавните предприятия и техните обособени части, техния предмета на дейност, обема и стойността на търговския им оборот, ролята на държавата в управлението и процеса на вземане на решения, несъстоятелността и ликвидацията им. Поискана бе и информация за Закона за приватизацията, функциите и дейността на Агенцията за приватизация, състоянието и перспективите за развитие на процеса на приватизация. Представителят на България заяви, че броят на държавните предприятия е около 4 500. Програмата за приватизацията през 1993 г. е предвиждала приватизирането на 318 предприятия, включително 150 обособени части. Приватизацията е един от основните елементи на структурната реформа в България. Този процес е започнал в началото на 1992 г. със законите за реституцията, които засегнаха главно индустриалната и жилищна собственост, малки магазини и селскостопански земи. Правната уредба на приватизацията в България се съдържа в Закона за преобразуване и приватизация на държавните и общински предприятия (обнародван в Държавен вестник No 38 от 1992г.). Държавните органи, оправомощени в процеса на приватизация, са както следва: (i) Народното събрание: приема законодателни актове, одобрява годишните приватизационни програми, предложени от Министерския съвет, назначава 6 члена на Надзорния съвет на Агенцията за приватизация, следи изпълнението на годишната приватизационна програма, и по-специално, приема отчета за дейността на Агенцията за приватизация; (ii) Министерски съвет: приема постановления за прилагането на законодателни актове, оправомощава съответните държавни органи за осъществяване на малката приватизация (предприятия, обявени за приватизация, които са с балансова стойност на активите под 10 млн.лв.), одобрява приватизацията на предприятия с балансова стойност на дълготрайните активи над 200 млн.лв., назначава 5 члена на Надзорния съвет на Агенцията за приватизация; (iii) Агенция за приватизация: държавен орган, оправомощен да организира и контролира процеса на приватизация на държавните предприятия, както и да провежда самата приватизация в случаите, предвидени в закона. Тя е юридическо лице на бюджетна издръжка, което лицензира български и чуждестранни оценители, изготвя проекти на годишни приватизационни програми и ги предлага на Министерския съвет, организира и контролира дейността на другите органи по приватизацията, приватизира държавни предприятия с балансова стойност на дълготрайните активи над 10 млн.лв.(около 30% от общия брой на държавните предприятия); (iv) държавни ведомства, оправомощени да провеждат малката приватизация: Министерският съвет предоставя известни компетенции на някои министерства и комитети във връзка с приватизацията на държавни предприятия с балансова стойност на дълготрайните активи до 10 млн.лв.. Тези ведомства взимат

приватизационни решения, провеждат приватизационния процес и осъществяват приватизационните сделки; (v) Общинските съвети: отговарят за приватизацията на общински предприятия, без оглед на балансовата стойност на дълготрайните им активи. Законът определя основната рамка, в която се осъществява процесът на приватизация. Взимането на приватизационни решения е от компетенцията на държавни и общински органи, в зависимост от формата на собственост и активите, които се приватизират. Законът предвижда еднакво третиране на всички участници в приватизацията. Право на преференциално участие е допустимо само за работници и служители с минимален трудов стаж в подлежащото на приватизация предприятие, към деня на обявяването му за приватизация. В случаите на продажба на акции и дялове, собственост на държавата или общините, служителите имат право да закупят до 20% от акциите, образуващи основния акционерен капитал на предприятието, при 50%-на отстъпка от фиксиранията цена. Само в случаите, когато 30% от служителите заявят своето участие в търга, те стават притежатели на активите при 30%-на отстъпка от цената, обявена за окончателна. Действителната продажна цена на акциите, началната тръжна цена и изтъргуваната цена по време на търга се определят въз основа на стойностната оценка на предприятието. Законът определя следните методи за организиране на продажбата на акции и дялове, собственост на държавата или общините, които могат да се прилагат едновременно: открита продажба (прилага се само за акции, собственост на държавата и общините и след предварително координиране с Агенцията за приватизация), публичен търг, публично оповестен конкурс и преговори с потенциални купувачи. Продажбата на държавни и общински предприятия се извършва чрез търг или конкурс. Собствеността може да бъде прехвърлена чрез отдаване под наем до 25 години с клауза за изкупуване, отдаване за управление с клауза за изкупуване или продажба на трети лица, продажба на изплащане със запазване на собствеността, продажба при прекратително или отлагателно условие, като запазване на предназначението на обекта, на работните места, извършване на инвестиции, постигане на определени резултати и други подобни. Разпоредбите на Закона за преобразуване и приватизацията на държавни и общински предприятия се прилагат и спрямо продажбата на такива предприятия, които са били закрити поради неплатежоспособност или други причини, след изплащането на всички дългове в съответствие с процедурата по закриване в случай на фалит, както и при преобразуване на цялото предприятие в търговска фирма или в обособени части, които са изцяло собственост на държавата или общината със записана стойност на постоянните активи под 10 млн.лв.. Възможно е провеждане на приватизацията чрез реституция.

19. Българската страна заяви, че през 1994 г. Агенцията за приватизация и централните държавни органи са предприели общо 610 приватизационни процедури (489 за цели държавни предприятия и 121 за части от държавни предприятия), които се разпределят по отрасли както следва: промишленост -198, търговия -127, селско стопанство -115, туризъм - 85, строителство - 42, транспорт - 20, други - 23. Общият брой на осъществените приватизационни сделки през 1994г. е 171 (продажба на цели предприятия - 90 или 52.6%, продажба на части от предприятия - 81 или 47.4%), разпределени в следните отрасли: търговия - 55, строителство -15, транспорт - 10, туризъм - 8, други - 2. През първите пет месеца на 1995г. общият брой на започнатите приватизационни процедури е 218, само 97 от които са били завършени. Проследявайки индекса на завършените приватизационни сделки, ясно се очертава тенденция към ускоряване на процеса на приватизация. В края на май 1995г. общият брой на започнатите приватизационни сделки е 1228, а на завършилите - 337. Задачите, приоритетите и цифрите, свързани с приватизацията за последната година са

изложени в Приватизационната програма за 1995г. (ДВ, бр.54/1995), приета от Народното събрание. Списъкът на отраслите, извадени от програмата за приватизация, сам по себе си не представлява забрана, а временно изключване на ограничен брой отрасли от процеса за текущата година. Приватизацията в областта на базовите телекомуникационни услуги не е посочена като наложителна, поради проектите за тяхното модернизирано финансиране с гарантирани от държавата инвестиционни кредити, отпускани от Световната банка и други международни финансови институции. Машиностроенето не е включено в списъка на "изключенията". Нещо повече, то е сред приоритетните отрасли на Приватизационната програма за 1995 г. Към средата на 1995 г. земите, които представляват частна собственост или са под частен контрол, съставляват 65% от земите, подлежащи на реституция.

20. Българският представител добави, че състоянието на процеса на приватизация към 30 юни 1995 г. е както следва:

Информация относно състоянието на процеса на приватизация на държавни предприятия към 30.06.1995г.

Предприета стъпка	Агенция по приватизация	Министерство на						Комитет по				ОБЩО
		МП	МЗХП	МТВС	МТПС	МТ	МК	КТ	КПД	КЕ	КГ	
1. Решение за започване на процедура	280	199	170	76	277	109	14	91	1	8	3	1228
- за цели предприятия	229	166	98	30	141	78	13	73	1	6	3	838
		17	7	9	5	4		6				48
- за отделни части от предприятия	51	33	72	46	136	31	1	18		2		390
	25	15	21	15	59	8		6				149
2. Отложени процедури	14	4	11	12	5	2		2				50
3. Обявени търгове за оценка	150	159	55	29	127	72	7	36	1	4	1	641
4. Направени оценки	127	150	151	61	189	76	6	34	1	4		799
5. Приети оценки	116	113	104	55	122	48	3	29		2		592
- върнати	5		1					14				20
6. Търгове, аукциони и директно договаряне	23	37		45	39	18	2			3		167
- аукциони					6							6
- търгове	3	3		22		4	2					34
- директно договаряне	20	34		17	39	14				3		127
		8		7	39	6						60
7. Осъществени сделки- общо	63	34	73	38	90	17	2	18	1	1		337
а/ за цели предприятия:	34	33	33	15	24	7	2	11	1	1		161
- чрез аукцион			5									5
-чрез търг	4	7	11	10	15			2				49
-чрез директна продажба	30	26	17	3	9	7	2	9	1	1		105
		6	2	2	3	1		6				
б/ за части от предприятия:	20	1	40	23	66	10		7				
- чрез аукцион			7	2	19							
- чрез търг	11		20	10	30	3		1				
- чрез директна продажба	9	1	13	11	17	7		6				
	7	1	5	10	16	3		5				
в/ активи	9											
8. Отложени сделки	2		1	1	2							6
9. Разходи в хил.лв.	37855	10913	6159	5712	7295	4837	405	2951	123	532	34	76816.1
10. Приходи от продажби- в хил.лв.	3399423	195571	136332	127904	224406	29331	5100	180915	2849	80		4301912.4
-плащания в ценни книжа	4082956	114893	66357	42292	342551	77291	15001	35821	8606	2445		4787813.6

Поради технически причини България не е в състояние да предостави точни данни за дела на държавните предприятия във външната търговия. Делът на частния сектор в Брутния вътрешен продукт¹ е, както следва:

**Дял на частния сектор в Брутния вътрешен продукт
(изчислен по текущи цени)**

процентен дял					
стопанска дейност	1990	1991	1992	1993	1994 ¹
Общо- частен сектор	9.5	11.9	18.3	25.0	27.2
Селско и горско стопанство	6.7	5.3	6.7	7.2	8.9
Промисленост ²	1.7	2.7	4.3	6.3	5.9
Услуги ³	1.1	7.3	7.3	11.5	12.4

21. Представителят на България заяви, че общият брой на приватизационните сделки, включени в програмата на Агенцията за приватизация за 1995г. възлиза на 170. Освен тях, още 34 големи държавни предприятия ще подлежат на приватизация от Агенцията за приватизация, след одобрение от Министерския съвет. На фирмено равнище, националната статистика е за търговията като цяло, а не по отделни предприятия. Общият дял на частните предприятия възлиза на 60%.

22. Представителят на България добави, че държавната намеса в стопанската дейност на предприятията е отменена. В член 19 от Конституцията е предвидено, *inter alia*, че българската икономика се основава на принципите на свободното предприемачество и на създаване и гарантиране на еднакви правни условия за осъществяване на стопанска дейност от физически и юридически лица, от което следва и принципът на недискриминация между държавните и частните предприятия. Отменена е и привилегированата закрила на държавното имущество, която е била предвидена в Наказателния кодекс. Законът за защита на конкуренцията, приет през 1991г., защитава предприятията от злоупотреба с монополно положение, което води до ограничаване на конкуренцията. Държавните и частни предприятия, съгласно Търговския закон от 1991г. се ползват с един и същ правен статут. В процеса на "корпоратизация", т.е. трансформация на държавните организации в акционерни дружества и дружества с ограничена отговорност, се гарантира тяхната автономност от правителството и дейността им се основава единствено на пазарната преценка. По такъв начин държавата играе ролята на обикновен акционер в предприятието. Държавните предприятия са независими юридически лица, със свое имущество и имаци право да поемат задължения във връзка с извършваната от тях дейност. Те определят сами пазарното си

¹ Еξ+εφεαίε ία άαϕίαε οάίε

² Άεερ+εδάείί ε ποδίεδάεήνδάί

³ Άεερ+εδάείί οδαιήηδδ, έηίοίεεαοεε, ούδάίάεу, αεεεεηί ποδίεδάεήνδάί, έηίοίάείί-άεοίάε όηεόάε, ίαοεά ε δαοίηείάεε, ίάδαϕίάίεά, έεεδδδά ε εϕεόήδάί, ϕάδάάάίάϕάάίά, ηίθεάεήί ηήεάδύάάίά, δείάίηεδάίά, εδάάεδδδάίά ε ϕαηόδάοίάίά.

поведение, вземат самостоятелни оперативни решения и сключват всякакъв вид търговски сделки, предвидени в действащото законодателство и в съответствие с обичайната делова практика. Те не получават от правителството нито икономически, нито юридически привилегии. Правният статут, положението на държавата на акционер в предприятието и равнопоставеното третиране между държавни и частни предприятия са гаранции за ненамеса на държавата в политиката на тези предприятия. Членовете на Управителните и Надзорни съвети се назначават съгласно разпоредбите на чл.137, ал.1, т.5 и чл.221, ал.1 от Търговския закон. Подборът на кандидатите се основава на точно определени критерии като: образование, квалификация, делови опит и др. Провежда се конкурс, след което между избраните кандидати и съответното държавно ведомство се сключва договор за управление. С този договор се регулират отношенията между Управителните и Надзорни съвети от една страна, и държавното ведомство от друга. По правило договорите за управление се сключват за срок от 3 години и могат да бъдат прекратени в изрично посочените случаи при гарантирана стабилност на управлението и пълно съответствие с общите разпоредби на действащото трудово законодателство. Законът за несъстоятелността се приема през 1994г., като Глава IV "Несъстоятелност" от Търговския закон (ДВ, бр. 63/1994). В него не се предвиждат привилегии за държавните предприятия, нито вмешателство на държавата в процедурите по обявяване на фалит. Неплатежоспособните фирми могат да бъдат предлагани за ликвидация от държавата или от обслужващата банка. Съществува различие в процедурата: докато Министерски съвет приема решение или съответния министър издава заповед за започване на такава процедура, банките и кредиторите започват формална процедура пред съда.

23. В заключение представителят на България заяви, че през декември 1993г. Народното събрание е приело Закон за уреждане на несъбираемите кредити, получени преди 31 декември 1990г. Договорените заеми от фирми и банки с държавно участие над 50% преди декември 1990г. със срок за погасяване надвишаващ 180 дни се заменят с дългосрочни облигации, деноминирани в български лева и щатски долари. Облигациите, издавани в съответствие с разпоредбите на този закон, могат да се използват както в процеса на приватизацията, така и като ценни книжа. В срок от три месеца след трансформацията на заема, управителните органи на фирмите трябва да разработят програми за реструктуриране, с цел стабилизиране на финансовото състояние на предприятията. Българският представител потвърди, че Министерството на финансите и БНБ поддържат политика на непредоставяне или гарантиране на заеми на държавни предприятия за оперативни нужди. Той добави, че почти е завършил процеса на раздробяването на най-големите държавни предприятия на по-малки. Тези нововъзникнали предприятия са регистрирани по Търговския закон от 1991г. като търговски предприятия (акционерни дружества и дружества с ограничена отговорност) с единствен акционер държавата, по този начин юридически подготвени за процеса на приватизация. В заключение се изказа становището, че реституцията на градските имоти и приватизацията са създали един динамичен частен сектор, който вече съставлява една трета от цялата стопанска дейност на страната.

24. Някои от членовете на Работната група оцениха разясненията относно състоянието и перспективите на процеса на приватизация на държавни предприятия и начина, по който държавата упражнява правото на собственост в тях, както и ролята на държавните предприятия в международната търговия. Отбелязано бе, обаче, че докато България

изгражда правната рамка за еднаквото третиране на частните и държавни предприятия и евентуалното отделяне на държавни фирми от бившите държавни обединения след приватизацията, ролята на държавата се определя от действащите правила относно управлението на държавните предприятия. Например, министерствата назначават Управителните и Надзорни съвети, които от своя страна избират управителите на държавните предприятия и определят условията на управленските договори с избраните кандидати. Тези договори регулират отношенията между управлението, труда и държавата и има области като създаване на дъщерни дружества, за които управителите трябва да се консултират с правителството. Въпреки това, България е заявила, че правителството не се намесва в дълга на държавните предприятия, като наскоро приетите правни актове са прехвърлили отговорността за дълга на голяма част от държавните предприятия от банките на правителството с цел банките да реорганизируют ролята си в българската икономика и да освободят средства за нови заеми. През 1994г. още не е било възможно пълното отделяне на държавата от все така чувствителния и икономически нестабилен държавен сектор. Според членовете на Работната група процеса на приватизация в България протича много бавно, поради големия брой на предложените предприятия (около 4 500) за преминаване в частна собственост съгласно Закона за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия, около 400 държавни предприятия се подготвят за продажба и причините за предпазливия процес са ясни. От всичко това следва, че изграждането на икономическа база, независима от държавата, ще бъде един дългосрочен проект. Що се отнася до българските изявления за крайните цели и намерения да се изгради пазарна икономика, основана на частна собственост, членовете смятат, че за присъединяването на България към Споразумението по СТО е от значение наличието на ясна връзка между държавата, от една страна, и търговията и индустрията ѝ, от друга. Като минимални изисквания те очакват прозрачност и диалог в процеса на икономически преход, и възнамеряват да отбележат тези въпроси в Протокола за присъединяване. Един от членовете напомни, че България има задължението да информира СТО за развитието на тези процеси. Българският представител потвърди намерението на правителството да осигури прозрачност на своята национална търговска политика и практика чрез регулярните прегледи на търговската политика в рамките на СТО, включително и чрез широк исторически преглед на националното и икономическо развитие. Това не трябва да се счита за основа за налагане на специфични задължения по споразуменията или за поемане на нови специфични задължения относно политиката. България не може да поема по-големи задължения от посочените за членство в СТО. Тя се задължава да изпълни изискванията за нотифициране, произтичащи от съществуващите процедури в споразуменията по СТО. Работната група отбеляза това задължение.

25. Представителят на България потвърди, че бившия държавен монопол във външната търговия е бил премахнат и че няма ограничения върху правата на местни и чужди физически и юридически лица да внасят и изнасят стоки и услуги на митническата територия на България, освен предвидените в Споразуменията на СТО. По-нататък той отбеляза, че физическите и юридически лица не са ограничени във възможностите си за внос и износ, основани на регистрирания им предмет на дейност, както и че критерият за регистриране на фирми в България е общоприложим и публикуван в Държавен вестник. Работната група отбеляза това задължение.

26. По искане на член на РГ представителят на България се съгласи с важността на осигуряването на пълна прозрачност и информиране на членовете на СТО относно хода на реформите на икономиката в преход и на търговския режим. Той заяви, че неговото правителство ще информира на всеки 18 месеца членовете на СТО за развитието по програмите за приватизация по начина, по който те вече са били представяни пред Работната група, както и по други въпроси, свързани с икономическите реформи в съответствие със задълженията, поети към СТО. Работната група отбеляза този ангажимент.

III. Тарифна политика

Митническа тарифа

27. Някои от членовете на Работната група отбелязаха, че България има сравнително високи и напоследък повишени средни равнища на митата, които за някои позиции достигат до 40-55%, по-специално в областта на селското стопанство. Те поискаха България да обоснове тези равнища и да обясни как ще се развива тарифната структура през следващите 5-10 години. В отговор на това българският представител обясни, че в резултат на ценовата реформа, премахването на ограниченията по вноса и драстичните промени в лицензирането на вноса, митата са се превърнали в основен инструмент на търговската политика. На 1 юли 1992г. в България влезе в сила нова тарифа по вноса, основана на Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките. Новата митническа тарифа съдържа 96 глави, 1241 четирицифрени позиции, 5018 шестцифрени подпозиции, 845 осемцифрени тарифни номера. Тарифата съдържа две колони. Първата определя ставките по Общата система на преференции на България. Втората колона показва ставките най-облагодетелствана нация. За вноса от най-слабо развитите страни се прилагат нулеви тарифни ставки. Тарифните ставки за внос от страни, които не прилагат третиране "най-облагодетелствана нация" спрямо България, са 200% от ставките най-облагодетелствана нация. Средното ниво на номиналните ставки най-облагодетелствана нация е 17.96%. Средно претеглената стойност на ставките най-облагодетелствана нация по вноса е 13.72%. За промишлените стоки средното ниво на номиналните ставки най-облагодетелствана нация е 16.69 %, а средно претеглената стойност на ставките най-облагодетелствана нация -12.50%. За селскостопанските стоки нивата са съответно 25.97% и 30.91%. Максималната ставка от 55% се прилага за 3 селскостопански позиции. Българската тарифа има 5 базисни нива най-облагодетелствана нация - от 5 до 40%. Най-често срещаното ниво на ставките е 25%, което се прилага за около 31% от тарифните линии. Само 8% от тарифните линии попадат в 40%-тните ставки, което представлява по-малко от 5% от общия внос за 1992г. По-голямата част от вноса (34%) се облага с минималната 5%-тна ставка. Преференциалната разлика по българската схема на Общата система на преференции варира между 20 и 40% от нивата на ставките най-облагодетелствана нация. Като бъдещ член на ГАТТ и Световната търговска организация, България ще се стреми към по-нататъшно развитие на процеса на либерализация съгласно условията и в съответствие с правилата и практиката на ГАТТ 1994 и Споразумението за създаване на Световната търговска организация.

Допълнителна такса по вноса

28. Някои членове на РГ поискаха информация относно 3% -та допълнителна такса по вноса, въведена на 1 август 1993г., както и схемата за нейното премахване. Представителят

на България обясни, че от 1 август 1993г. е била въведена временна допълнителна такса по вноса с оглед избягване на неизбежната заплаха от критичен недостиг във валутните резерви. Допълнителната такса е имала еднакъв ефект върху търговията с всички стоки, с изключение на тези с особено значение за икономиката (енергийни продукти и основни суровини) и се прилага *erga omnes* (към всички), включително и по отношение на търговските партньори, чиито търговски връзки с България се основават на споразумения за свободна търговия. Представителят на България добави, че схемата за нейното премахване е обявена към момента на въвеждането на мярката през 1993г. и България стриктно се е придържала към нея. До края на 1993г., допълнителната такса по вноса е била 3%. През 1994г. тя е намалена на 2%, а през 1995г. - на 1%. Представителят на България заяви, че допълнителната такса по вноса в размер на 1% върху стойността (въведена през 1993г.) е премахната от 1 януари 1996г. Във връзка с тежкото състояние на платежния баланс обаче, правителството на Република България е решило да въведе, в сила от 4 юни 1996г. временна такса по вноса в размер на 5% върху стойността. Описанието на мярката, причините за нейното въвеждане и точният списък на стоките, за които се прилага така, както е посочено в документ WT/SPEC/41, са приложени към настоящия Доклад.

29. Представителят на България заяви, че съгласно действащото законодателство допълнителната такса от 5% върху стойността, въведена на 4 юни 1996г., се прилага по отношение на вноса от всички източници (включително от преференциални търговски партньори), с изключение списъка от стоки, посочен в приложения към настоящия Доклад документ WT/SPEC/41. Допълнителната такса по вноса ще бъде намалена на 4% на 1 юли 1997г., на 2% на 1 юли 1998г., на 1% на 1 юли 1999г., и ще бъде окончателно премахната на 30 юни 2000г. Българският представител потвърди, че таксата ще се определя върху митническата облагаема стойност на стоките и ще се прибавя към прилаганата ставка на митото, като няма да променя задълженията, поети в приложения към Протокола за присъединяване на България Списък с ангажименти по търговията със стоки. След присъединяването правителството на България незабавно ще встъпи в консултации със СТО за преразглеждане на мярката в рамките на разпоредбите на СТО относно прилагане на мерките за целите на платежния баланс, съдържащи се в Член XII на ГАТТ 1994 и Договореността на СТО за прилагане на мерките за целите на платежния баланс, както и ще преразглежда останалите мерки ежегодно. В случай, че по време на консултациите се прецени, че не е оправдано прилагането на такава мярка за целите на платежния баланс заанапред, българското правителство ще ускори премахването на допълнителната такса. Понататък представителят потвърди, че България няма да разширява списъка на стоките, чиито внос е освободен от допълнителната такса, без да се е консултирала със СТО относно това, дали тази такса не се прилага селективно, и че всяко следващо прилагане на мита, такси и допълнителни такси по вноса в България ще бъде в съответствие с разпоредбите на Споразуменията на СТО. Работната група отбеляза тези задължения.

30. Представителят на България заяви че от датата на присъединяване върху вноса ще се прилагат единствено мита по вноса и такса за митническо оформяне. Всички други такси, прилагани върху вноса след тази дата, ще бъдат в съответствие с разпоредбите на СТО. Той потвърди, че България няма да изброи никакви допълнителни такси в Схемата за достъп до пазара на стоки по смисъла на Чл. II:1(b) от ГАТТ 1994 г. Работната група отбеляза тези ангажименти.

Такси по вноса

31. В отговор на въпроси, касаещи таксите по вноса, българският представител отбеляза, че прилаганата през 1991г. 15%-на импортна такса като допълнение към вносното мито е отменена с приемането на новата митническа тарифа. От 1 юли 1992г. обаче, е въведена такса по вноса на ограничен брой продукти. Списъкът на тези продукти е съкратен през 1993г. и импортните такси са прилагани за замразено говеждо, телешко, свинско и пилешко месо, кисело мляко, масло, прясно грозде (от 1 юли до 31 октомври), пресни ябълки (от 1 август до 31 декември), пресни домати, краставици, чушки, преработени плодове и плодови сокове. Импортна такса е прилагана също и при вноса на някои парфюмерийни и козметични продукти. Таксата е варираща между 5% (сокове и парфюмерия) и 25% (замразено свинско, телешко, говеждо и пилешко месо). От 1 юли 1993г. България е премахнала или, за някои селскостопански стоки, инкорпорирала импортната такса в митническата тарифа. Тази промяна е била към всички и е оказала влияние върху търговията по преференциални споразумения. Работната група отбеляза това изявление. Накрая, българският представител заяви, че таксата от 10% върху митническата облагаема стойност се плаща при внос на употребявани автомобили с регистрация над 10г. (мярка, заменила отменената забрана за внос на стари автомобили над 10 години). Тази такса е наложена по екологични причини. Член на РГ е поставил въпрос относно съответствието на таксата с Член III от ГАТТ 1994, тъй като тя не се прилага при продажбата на вътрешния пазар на стари автомобили от същата година на производство.

32. Представителят на България заяви, че 10 % такса за внос на употребявани автомобили е въведена по екологични причини. Към присъединяването, таксата ще бъде ревизирана, с оглед да се осигури, че тя се прилага еднакво за стари автомобили, внасяни или продавани на българската митническа територия, при продажба, внос и препродажба на автомобили. Работната група отбеляза поетия ангажимент.

Освобождаване от мито

33. Представителят на България заяви, че след присъединяването си към Споразумението за създаване на Световната търговска организация, правителството на България ще упражнява правото да прилага такси и допълнителни таски по вноса и износа в съответствие с разпоредбите на ГАТТ 1994, по-специално Членове III, VI, VII, XII, XVIII и XIX. Работната група отбеляза поетия ангажимент.

34. Някои от членовете поискаха информация относно освобождаването от мито на вноса на определени стоки, както и информация за разпределението на тарифни квоти. Представителят на България поясни, че някои стоки са временно освободени от вносно мито поради социални и екологични съображения. Списъкът на тези стоки постепенно е намаляван. Той обхваща вноса на детски храни, суровини и субстанции за производство на медикаменти, фуражи, селскостопанско оборудване и резервни части, химикали за растителна защита и някои торове, линейки, оборудване за защита на околната среда, включително измервателни и контролни уреди за анализ на околната среда, меласа, необработен дървен материал, медицински уреди и оборудване. Освобождаването от мито се прилага *erga omnes* (към всички), без да се прави разграничаване по произход и/или условия на вноса. При разпределението на тарифни квоти се спазва принципа "пръв дошъл,

първ взел". Списъкът на продуктите, временно освободени от мито или за които са открити тарифни квоти, се съдържа в приложенията към ПМС No 307/1994.

35. Българският представител потвърди, че достъпът до безмитни тарифни контингенти и тарифни квоти с намалени мита, прилагани по отношение на изброени в т.34 продукти, ще бъдат разпределяни на недискриминационна основа между всички доставчици. Работната група отбеляза този ангажимент.

Митническа такса

36. По отношение на митническата такса, прилагана от България, някои членове на Работната група заявиха, че тази такса не съответства на разпоредбите на Член VIII на ГАТТ 1994. Според тях, минималният и максималният размер на таксата трябва да се доближава до приблизителните разходи за извършване на предоставените услуги. В отговор на това българският представител заяви, че от 1995г. е определена такса в размер на 1% от митническата облагаема стойност на стоките с максимален размер от 700 щ.д. Тази такса се прилага както за износа, така и за вноса. Събраните от таксата суми се предоставят на разположение на Главно Управление "Митници" за покриване на съответните административни разходи. Член на Работната група заяви, че докато тази промяна се отнася до един аспект на проблема, тя не се отнася към всички въпроси, свързани с прилагането на такава такса на адвалорна основа. Както размерът от 1%, така и максималното равнище от 700 щ.д. на таксата са сравнително високи. За да се отговори на изискванията на Член VIII, приходите от прилагането на таксата следва да съответстват на разходите по предоставянето на услугите, както като цяло, така и по отношение на всяка отделна доставка. В допълнение приходите от таксата следва да бъдат използвани само за обработка на вноса и износа, но не и за други разходи. Ако преференциалните търговски партньори са освободени от таксата, приходите от таксата не могат да бъдат използвани за обработка на търговията с тези страни. Такса не следва да бъде включена в основата за определяне на митата и данъците по отношение на подлежащия на обмитяване внос. Членовете на Работната група поискаха от България да поеме задължението да преразгледа таксата, с оглед привеждането ѝ в съответствие с Член VIII на ГАТТ 1994.

37. Представителят на България потвърди, че от 31 декември 1997г., България ще приведе таксата за митническо оформяне в съответствие с Член VIII на ГАТТ 1994 г. От този момент приходите, събрани от прилагането на таксата за митническо освобождаване на вноса и износа, по отношение на които се прилага таксата, и общите годишни приходи от събирането на таксата няма да превишават разходите по операциите, свързани с митническото освобождаване, подлежащо на заплащане на такса. Информацията относно прилагането и равнището на таксата, събраните приходи и тяхното използване ще бъде предоставяна на Членовете на СТО при поискване. Работната група отбеляза тези ангажименти.

Експортни такси

38. В отговор на въпрос, отнасящ се до прилаганите от България експортните такси и техния размер, представителят на България каза, че от ноември 1993г. те се прилагат за 11 групи продукти, по-специално за суровини като слънчогледово семе и растителни масла,

сурови кожи, необработен дървен материал, дърва за горене, отпадъци и остатъци от хартия, вълна, брашна и други продукти. В отговор на въпроса защо е необходимо налагането на експортни такси, българският представител обясни, че това са специфични такси, целящи избягването или облекчаването на критични случаи на недостиг на хранителни и други продукти от съществено значение, както е предвидено в Член XI на ГАТТ 1994. Тази такса има временен характер и ще се премахне в случай на подобряване предлагането на вътрешния пазар. Работната група отбеляза това изявление.

39. Представителят на България заяви, че неговото правителство прилага експортни такси за предотвратяване на сериозен дефицит на хранителни продукти или в случаите на сериозен недостиг на суровини за националната промишленост, и че след присъединяването всички експортни такси ще се прилагат в съответствие с разпоредбите на Споразумението за СТО. Той отбеляза, че понастоящем България прилага експортни такси само за продуктите, изброени в Приложение 2 към Доклада. След присъединяването, България ще намали използването на подобни такси и всяка промяна в прилагането на такива мерки, в техния размер, степен и обхват ще бъдат публикувани в Държавен вестник. Работната група отбеляза тези ангажменти.

Прилагане на член X

40. Представителят на България отбеляза, че от датата на присъединяване всички свързани с търговията закони и нормативни актове ще се публикуват своевременно в Държавен вестник. Като правило, съгласно Споразуменията на СТО "своевременно" означава най-малко две седмици преди влизането в сила, освен ако в Споразумението за СТО не е предвиден по-дълъг период. Той декларира, че те ще бъдат достъпни за търговците преди тяхното влизане в сила и че законите, правилата и др., свързани с международната търговия, няма да влизат в сила преди такава публикация. Работната група отбеляза този ангажимент.

IV. Фискална политика

41. В отговор на въпроси на членовете относно данъците и третирането на вноса от данъчното законодателство, включително и третирането на суровините и освобождаванията, българският представител заяви, че фискалната политика играе съществена роля в процеса на стабилизиране и реструктуриране. Основните ѝ задачи са намаляване на бюджетния дефицит по отношение на БВП, ограничаване на преразпределителната роля на държавния бюджет чрез рязко намаляване на приходите и разходите по отношение на БВП, както и подпомагане на контрола върху инфлационните процеси. Взети са важни стъпки в контекста на цялостна фискална реформа в съответствие с принципите на пазарната икономика. Въведен е и данък върху добавената стойност. Приходите от данъци и други такси, свързани с БВП са намалели от 42.9% през 1990г. на 29.8% през 1992г. и на 32.2% през 1993г..

42. Съгласно Закона за акцизите, в сила от 1 април 1994г., следните стоки и услуги са предмет на облагане с акциз при посочените по-долу размери:

A. СТОКИ:

1. Пиво - обикновено -1.5лв/л; 2. Пиво - стабилизирано -2лв./л; 3. Вина - до 15обемни процента, без естествено пенливите - 6 лв./л; 4. Обикновени ракии от плодови суровини, обикновено бренди, десертни и ароматизирани вина, естествено пенливи вина, естествени плодови ликьори-30лв/л; 5. Спиртни напитки, включително ракии и винено бренди-40лв/л; 6. Луксозни високоалкохолни напитки, включително уиски и коняк (V.S.O.P.)-160лв/л; 7. Тютюневи изделия: 7.1 Цигари-луксозни- 1000лв на 1000 къса; 7.2 Цигари-представителни -600лв на 1000 къса; 7.3 Цигари-масови-300лв на 1000 къса; 7.4 Цигари без филтър-100лв на 1000 къса; 7.5 Пури и пурети-400лв на 100 къса; 7.6 Тютюн за цигари, лула, дъвчене и смъркане- 1000лв на 1кг.; 8. Кафе и чай (без билков и плодов) - 30%; 9. Кожени и кожухарски облекла - 40%; 10. Леки автомобили от 1800 до 2500 куб.см.-10%; 11. Леки автомобили над 2500 куб.см.-40% 12. Изделия от благородни метали, включително и бижутерийни-20%; 13. Парфюми и козметика в аерозолни опаковки-40%; 14. Автомобилен бензин - всички видове с октаново число до 96-70%; 14.1 Безоловен бензин с октаново число до 96-60%; 15. Автомобилен бензин-всички видове с октаново число над 96-110%; 15.1 Безоловен бензин с октаново число над 96-100%; 16. Дизелово гориво-30%; 17. Еротични и порнографски произведения-70%; 18. Аудио-визуална техника, без черно-бели телевизори-10%;

В. УСЛУГИ:

19. Входни билети за барове, вариетета, еротични и други подобни спектакли - 50%;

С. ВИНА И РАКИИ, ПРОИЗВЕЖДАНИ ОТ ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА ОТ СОБСТВЕНИ СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ:

20. Вина - 2лв/л; 21. Ракии-0.3лв на 1 алкохолен градус;

Д. ХАЗАРТНИ ИГРИ:

22. Лотарии и томболи-50%; 23. Залагания върху резултатите от спортни състезания и други случайни събития-пет пъти максималната печалба; 24. Игрален автомат клас "В"-15 000 лв на тримесечие; 25. Игрален автомат клас "С" в игрално казино-30000 лв на тримесечие; 26. Рулетка в игрално казино за игрална маса-3 000 000лв на тримесечие; 27. Други игрални съоръжения в игрално казино-500 000лв на тримесечие; 28. Бинго - 300 000 лв на тримесечие;

43. Представителят на България добави, че Законът за данъка върху добавената стойност (ДДС) е в сила от 1 април 1994г. С него се определя единна 18% ставка за стоки и услуги с кратък списък на временните изключения и схема на тяхното премахване. България е предоставила подробна информация относно Закона за ДДС. В отговор на зададен въпрос бе заявено, че съгласно Закона за ДДС и Закона за акцизите не се прави разграничение между внесени стоки и стоки от местно производство. Някои членове изказаха мнение, че за определени дестилирани алкохоли съществени количества от вноса се облагат с по-високи такси от местното производство. Отговорено бе, че стоките, облагани с акциз се категоризират по техните физически и търговски показатели, а не по произхода им. Българският режим на акцизите не противоречи на принципите на най-облагодетелстваната нация и на националното третиране. Стоките от внос и от местно производство се облагат с еднакви акцизи. Акцизът се налага и събира както следва:

а) За стоки местно производство: налагане и събиране от производителите на стоки или доставчици на услуги като процент (или абсолютна стойност) от продажната цена без акциза към датата на фактуриране;

б) За вносни стоки: налагане и събиране от митническите власти от вносителя като процент (или абсолютна стойност) от митническата стойност плюс мита и такси към датата на упражняване на митническия контрол.

Акцизът се заплаща еднократно и не се прилага при последващи трансакции. Що се отнася до ДДС, не се предвиждат изключения за продажбата на селскостопански продукти местно производство от производителите. Има списък на хранителни продукти, които временно са освободени от ДДС за срок от три години, включващ: хляб, мляко, сирене. Това временно изключение се прилага както за стоките местно производство, така и за вносните стоки.

44. В заключение някои членове на Работната група изразиха мнението, че България налага някои такси на границата, които ако противоречат на разпоредбите на ГАТТ 1994 следва да бъде или променени или премахнати в резултат на поетите от България задължения в Протокола за присъединяване. Въпреки това, тези членове признаха, че новият Закон за ДДС е подобрил до голяма степен прозрачността и ефективността на българската данъчна система по отношение на вноса.

45. Представителят на България потвърди, че към 31 декември 1997 г., България ще налага акциза върху бира, вино, спиртни напитки и тютюневи изделия в строго съответствие с Член III от ГАТТ 1994 г., като не дискриминира вносните и местни стоки. През този период България няма да увеличава разликата в нивата на събираните данъци за стоки от местно производство и внос. От 31 декември 1997г. България ще прилага нова система на акциз върху бира, вино, спиртни напитки и цигари, която в момента е в процес на разработване и която предвижда следните методи за определяне на акцизните ставки: (а) за спиртните напитки: на база процентното съдържание на алкохол; и (б) за бира, вино и цигари: идентичен данък по отношение на вносните стоки и тези от местно производство, или на база специфични, измерими характеристики на продукта или неговите съставни части, критерият за които ще съответства на Член III на ГАТТ 1994 и ще бъде публикуван и предоставен на разположение на вносители, износители и местни производители. Работната група отбеляза тези ангажименти.

V. Нетарифни мерки

Лицензиране на вноса и износа

46. Някои членове на Работната група поискаха от българската страна да представи списък на нетарифните мерки, включително лицензиране, квоти и всякакви други ограничения, както и обосновка за тяхното прилагане. Според тях, някои от изискванията за лицензи и квоти за продукти като тютюн, цитрусови плодове и други не съответстват на процедурите и задълженията в СТО. В отговор българската страна представи списък на нетарифните мерки по тарифни позиции, включително и списък на продуктите предмет на разрешителен и регистрационен режим по вноса. По отношение на лицензирането, Министерският съвет е оправомощен да определя обхвата на стоките, предмет на

лицензиране. Лицензирането се прилага по справедлив и равноправен начин. Информацията, която е стриктно необходима за разрешителния режим, съгласно член 1.5 от Споразумението по процедурите на импортното лицензиране, трябва да бъде представена заедно с молба за получаване на лиценз, например сертификати за търговска и данъчна регистрация, както и документи, необходими за удостоверяване датата на издаване на лиценза. Автоматично лицензиране се прилага с цел наблюдение, като лицензите се издават в еднодневен срок. Неавтоматични лицензи се издават в срок от 5 дни от датата на подаване на молбата. Не се плащат такси за издаването на лицензи. Лицензиите се издават от Министерството на търговията. Режимът на лицензиране на вноса се регулира с Постановление No 72/1993 (обнародвано в Държавен вестник No 30/1993г.) и съответните му изменения. Вносът в България е либерализиран и не подлежи на лицензиране, освен в изрично упоменатите случаи. Предвидени са изключения за: (а) стоки, подложени на контрол, съгласно поетите от България международни задължения; (б) стоки, за които са определени квоти и се прилагат количествени ограничения. Автоматично лицензиране се прилага за целите на наблюдението върху вноса на следните стоки: въглища, суров петрол и течни горива, алкохолни напитки, месо, млечни продукти, цветни и черни метали. Вносът на алкохолни напитки (кодове по ХС 22030000, ex 2204, 2205, 2207, 2208) са били предмет на автоматично лицензиране с цел наблюдение. Имало е импортна квота за тютюн в размер на 12 000 тона (2401, 24039100). Тя е била премахната в края на 1993г. Износът на тютюн и тютюневи изделия (глава 24 от Хармонизираната система) подлежи на автоматично лицензиране. Износът на ядрени материали, вредни за здравето отпадъци, химикали за защита на растенията, азбест, преработен тютюн, тютюневи изделия, природен газ и др. са предмет на неавтоматично лицензиране. Вносът на етерични масла не подлежи на лицензиране. Ограничения за тютюна и тютюневите изделия са въведени на основата на това, че вносът им, по количество и условия, причинява или заплашва да причини сериозна вреда на местните производители на подобни или свободно заменяеми продукти. Неавтоматичното лицензиране по вноса на фармацевтични продукти, суровини и субстанции за тяхното производство цели защитата на здравето на хората и животните. Мярката е прилагана с цел наблюдение и не представлява скрито ограничение в търговията. Единственото изискване за издаване на лиценз е регистрацията на продукта в Министерството на здравеопазването. Понастоящем няма продукт, който е забранен за внос в България. Вносът на суровини и отпадъци, замърсяващи околната среда, подлежат на неавтоматично лицензиране и писмено съгласуване от Министерството на околната среда. Вносът на химикали за защита на растенията следва да бъде съгласуван с Министерството на земеделието. Разрешение се дава само при условие, че продуктите са регистрирани в България. Лицензите за внос се издават от Министерството на търговията в 5 дневен срок от подаването на молбата.

Квоти за внос и износ

47. Някои членове на Работната група поискаха информация относно съответствието на определени квоти с изискванията на ГАТТ 1994. Представителят на България заяви, че съгласно Закона за създаването на еднолични държавни предприятия (Държавен вестник 55/1991) българското правителство може да налага количествени ограничения върху вноса и износа. От 1 януари 1994г. България прилага импортна квота само за сладолед за консумация (код по ХС 21050000) в размер на 1 500 тона. Тя е въведена като временна мярка, с цел защита на ново производство в икономика в преход. Плафонът по вноса е бил

управляван чрез импортно лицензиране. В следствие на влошените икономически условия за местното производство на тютюн през последните няколко години и с оглед избягване на сериозно социално напрежение в по-слабо развитите райони на страната, правителството е заменило квотата за внос за тютюна с импортно лицензиране. Правителството е въвело временни количествени ограничения за износа на определени стоки, с цел осигуряване на адекватно предлагане на вътрешния пазар и облекчаване на критичен недостиг. Понастоящем България прилага експортни квоти за следните позиции: ex 0104000 женски живи животни за разплод, живи волове на повече от 12 месеца - 4 800, ex 01042000 и ex 0102 овци и кози над 18 месеца - 750. Определени са и квоти в съответни споразумения за доброволно ограничаване на износа: с европейските общности - за текстила и облеклата, черните метали, живи овце и кози и месо от тях; със САЩ - за текстила и облекла; с Канада - за текстила и облекла. Списъкът с житни растения от жизнено значение за изхранване на населението, както и няколко тарифни позиции, включващи основни фуражи, са били временно забранени за износ. Експортните забрани за определени зърнени култури, с изключение на царевичата, са заменени с автоматично лицензиране. Наложена е забрана за износ на отпадъци от черни и цветни метали и медни слитъци, с изключение на отпадъци от неръждаема стомана, с оглед решаване проблемите на икономическия преход. Експортни ограничения се налагат за новогодишните елхи и необработен дървен материал, тъй като те са изчерпаеми природни ресурси, както и за слънчогледовите семена, тъй като те са хранителен ресурс от жизнена необходимост при условията на критичен недостиг. Прилаганите по настоящем експортни ограничения в селското стопанство са временни и имат за задача преодоляването или облекчаването на критичен недостиг на вътрешния пазар и ще бъдат премахнати при подобряване на ситуацията на вътрешния пазар.

48. Някои членове на Работната група предложиха и представителят на България прие количествените ограничения, поддържани от членовете на СТО по вноса на текстил и текстилни изделия с произход от България, които са били в сила преди присъединяването на България към СТО да бъдат нотифицирани пред Органа за надзор на текстила като базови равнища за целите на прилагането на Членове 2 и 3 от Споразумението на СТО по текстила и облеклото. По такъв начин, за целите на присъединяването на България към СТО изразът "деня, предшестващ датата на влизане в сила на Споразумението за СТО", съдържащ се в Член 2.1 от Споразумението по текстила и облеклото ще означава деня предшестващ датата на присъединяването на България към СТО. Спрямо тези базови равнища ще се прилагат темповете на нарастване, посочени в Член 2.13 и 2.14 от Споразумението по текстила и облеклото, съответно от датата на присъединяване на България към СТО.

49. В заключение, представителят на България потвърди, че в контекста на присъединяването към Споразумението за СТО, българското правителство ще се възползва от правата си да суспендира или забранява внос или износ, или да ограничава тяхното количество в съответствие с разпоредбите на ГАТТ 1994, и по-специално на членове XI, XII, XIII, XIX, XX и XXI. Работната група отбеляза поетото задължение.

50. Представителят на България потвърди, че от датата на своето присъединяване, България ще премахне и няма да въвежда или въвежда отново или прилага количествени ограничения по вноса или други нетарифни мерки като лицензиране, квоти, забрани и други ограничения с подобен ефект, които не могат да бъдат оправдани като съответстващи на разпоредбите на Споразумението за създаване на СТО. Във връзка с това от датата на

присъединяване България ще премахне режима си на дискреционно лицензиране, както и всички несъответстващи на СТО мерки по вноса на тютюн и други продукти, обхванати от Споразумението за селското стопанство. Работната група отбеляза тези ангажменти.

Споразумение за прилагане на член VI от ГАТТ 1994 и Споразумение за субсидиите и изравнителните мерки

51. В отговор на въпроси, касаещи разпоредбите за защитните мерки и нелоялните търговски практики представителят на България поясни, че целта на ПМС No181 от 15 септември 1993г., с което се установява общата правна рамка, е било обхващане на основните елементи на съответните разпоредби на ГАТТ 1994, включващи в частност Споразумението за прилагане на член VI от ГАТТ 1994 и Споразумението за субсидиите и изравнителните мерки. Постановлението съдържа определения за дъмпинг, субсидии, сериозна вреда, възможните неутрализиращи мерки (мита) и процедурите за тяхното прилагане. Съгласно разпоредбите на постановлението, антидъмпингово мито може да се приложи за всеки продукт, чиито внос в България, посредством дъмпинг, причинява или заплашва да причини сериозна вреда на националното производство. Счита се, че вносът е дъмпингов, ако цената на износа за България е по-малка от нормалната стойност на подобни продукти при нормални условия на търговия в страната на произход или износ. Изравнително мито може да се наложи с цел неутрализиране на ефекта от субсидията, предоставена в страната на произхода или износ на стока, чиито внос в България причинява или заплашва да причини сериозна вреда на българското производство. Постановлението разпорежда определянето на сериозната вреда да бъде правено само, ако дъмпинговият или субсидиран внос причиняват вреда. Вреди, причинени от други фактори, които в комбинация или по отделно също имат неблагоприятно влияние върху националното производство не могат да се смятат за допринасящи за дъмпингов или субсидиран внос.

52. Някои от членовете на Работната група изказаха загриженост, че разпоредбите на ПМС No181 не са достатъчно прецизни и не отразяват точно изискванията на Споразумението за субсидиите и изравнителните мерки и Споразумението за прилагане на член VI от ГАТТ 1994 в области като обмяната на валута, продажба на по-ниски цени, осредняване на цените, правен преглед, сроковете и др. Представителят на България заяви, че когато общите разпоредби не специфицират специалните процедури административната практика ще осигурява прилагането на съответните разпоредби на Споразумението за прилагане на член VI от ГАТТ 1994 (Антидъмпингово споразумение). Предвиждат се последващи изменения на постановлението за привеждането му в съответствие със Споразумението за субсидиите и изравнителните мерки и Антидъмпинговото споразумение. Накрая българският представител поясни, че съгласно член 5 ал. 4 от Конституцията на Р България надлежно ратифицираните и обнародвани в Държавен вестник международни договори стават част от вътрешното законодателство на България и в случай на противоречие се прилагат приоритетно над вътрешното законодателство. По такъв начин, чрез ратифицирането на присъединяването на България към СТО от Народното събрание, се гарантира общото съответствие със задълженията към СТО.

53. Член на Работната група заяви, че неговото правителство е разгледало проекта на Постановление за антидъмпинговите и изравнителни мерки, представен от българската делегация, и че с малки изключения той следва езика на Антидъмпинговото споразумение и

Споразумението по субсидиите и изравнителните мерки, що се отнася до разследването на непоялен внос. Има обаче редица области, където изменения в проекта на постановлението ще допринесат за подобряване съответствието със Споразумението и ще се избегнат по-нататъшни противоречия, основаващи се на приоритета на международните споразумения, по които България е страна, пред вътрешното законодателство. Тези изменения се отнасят до следното: Постановлението трябва изрично да предвиди юридически преглед на административните решения по казуси, свързани с антидъмпингови и изравнителни мерки, както е предвидено в двете споразумения. Ако такива разпоредби съществуват в други български закони, третиращи тази материя, те трябва да бъдат посочени в закона; Постановлението трябва да предвижда т.нар. клауза "sunset review" за предприеманите действия, както се изисква в Споразуменията; Постановлението трябва да съдържа терминология, разрешаваща приспособяване към разходите за начални операции, както е уредено в забележка 6 към Споразумението; Постановлението следва да гарантира, че нормалната стойност може да бъде определяна само от производствените разходи в страната на произход плюс оправдана величина за административни разходи, разходи за продажба и печалба. Позоваването на "всякакви други разходи", което няма съответствие в релевантните текстове на Споразумението за СТО, следва да отпадне; Постановлението следва да бъде допълнено, за да осигури, че конструираната експортна цена може да бъде използвана като алтернатива на експортна цена, само когато съществуват компенсаторни отношения. Позоваването на "или поради други причини цената на практика...е недостоверна" следва да отпадне, тъй като няма съответствие в релевантните текстове на Споразумението за СТО (Член 2.3); Постановлението следва да бъде допълнено за да включи обосновка за сравняване на нормалната стойност, измерена в средно претеглени величини, с тази, определена, на основа сделка по сделка; Постановлението не включва положението, че с оглед ограничаване на проучването до разумен брой заинтересовани страни или продукти трябва да се прилага извадковия метод, само ако взетите извадки са статистически валидни. Неговото приложение следва да се разшири като се включат и тези положения; Постановлението допуска положително решаване, основано на заплахата от материална вреда "когато специфичната пазарна ситуация е вероятно да доведе до действителна вреда". Точно обратното, Антидъмпинговото споразумение предвижда, че "вредата трябва да бъде ясно предсказуема и неизбежна". България ще трябва да измени законовата уредба или да направи изрично изявление пред Работната група, че формулировката в Споразумението ще се спазва; Постановлението следва да гарантира, че термините, определящи броя на производителите, съставляващи отрасъл, за целите на предявяване на оплакване са съвместими с разпоредбите на Споразумението (Член 5.4), изискващи подпомагането на индустрията да се основава на цялото производство, определено като национална индустрия и представляващо 50% от общото производство на подобни продукти, произведени от съответния дял националните производители, изразяващи било подкрепа за или отказ от прилагане, и че няма да бъде започвано разследване, ако местни производители, изразяващи подкрепа за прилагането представляват по-малко от 25% от общото производство на подобни продукти, произвеждани от националните производители; Член 23.2 на Споразумението следва да изяснява, че 30 дневния срок за отговаряне на въпросника "ще бъде изчисляван от датата на получаване на въпросника", както е предвидено в забележка 15 към Член 6.1.1 от Споразумението; Член 30.1 (в) от проекто-постановлението следва да указва, че прилаганата временна мярка не може да бъде по-голяма от изчислената величина на антидъмпинговото мито или равнището на субсидиране.

54. Този член на Работната група заяви, че България следва да бъде готова да потвърди в Протокола, че независимо от възможността бъдещото българско законодателство в областта на антидъмпинговите и изравнителните мерки, което в момента е разработено като проект и подлежи на разглеждане, да съдържа разпоредби не отговарящи изцяло на изискванията на Споразуменията на СТО по антидъмпинговите мерки, субсидиите и изравнителните мерки, България се задължава да прилага разпоредбите на тези споразумения при провеждане на разследвания в тази област.

55. Представителят на България потвърди, че е налице стремеж законодателството на България да съответства на разпоредбите на Споразуменията на СТО по антидъмпинговите мерки, субсидиите и изравнителните мерки, и че законопроектите, които подлежат на разглеждане целят постигането на съответствие. По-нататък той отбеляза, че от датата на присъединяване, независимо от разпоредбите на вътрешното законодателство, България ще прилага всичките процедури и антидъмпингови и изравнителни мерки в пълно съответствие с предвиденото в Споразуменията на СТО, както и че българското правителство няма да предприема действия, отклоняващи се от разпоредбите на тези споразумения. Работната група отбеляза поетия ангажимент.

56. В отговор на зададени въпроси от членове на Работната група, българският представител отбеляза, че в резултат на либерализирането на цените, размера на субсидиите е бил драстично намален от 16-17% от БВП през 1990г. на по-малко от 2% от БВП през 1992г. и 1.69% през 1993г. От 1991г. в България не се прилагат експортни субсидии. Някои членове поискаха доуточнения по това изявление. Обяснено бе, че не се предоставя т субсидии, зависещи от износа, държавни експортни кредити при благоприятни от обичайните условия, схеми за освобождаване от данък за производството и разпространението на стоки, предназначени за износ. Това изявление не взема изрично предвид разпоредбите на член 3 от Споразумението за субсидиите и изравнителните мерки. България ще прилага член 29 и съответните разпоредби на членове 3 и 6.1 от Споразумението. Като страна в преход от централнопланова към свободна пазарна икономика България би желала да се възползва от специалните разпоредби на член 29 от Споразумението за субсидиите и изравнителните мерки, на основание съответна нотификация. Представителят на България съобщи, че производствени субсидии се прилагат предимно за: (1) компенсиране на високите производствени разходи в някои отрасли (като енергетика и транспорт), които имат важно обществено значение; (2) обществени цели, (включително подпомагане на производителите в планинските и изостаналите райони на страната). Българското правителство ще продължи политиката си на намаляване на субсидиите. Добавено е, че в резултат на непредвидено големия обхват на икономическата реформа и специално за да се преодолеят социални проблеми, следните отрасли получават финансова помощ от държавата: (1) производство на електроенергия - за 1995г. в държавния бюджет са предвидени 3564 хил.лв. За в бъдеще се предвижда самофинансиране на енергопроизводството; (2) селско стопанство.

57. Представителят на България потвърди, че неговото правителство не прилага субсидиране, отговарящо на определението за забранено субсидиране по смисъла на член 3 от Споразумението по субсидиите и изравнителните мерки, и като следствие няма да се

позовава на разпоредбите в Споразумението за прогресивното премахване на такива мерки за определен период от време. Работната група отбелязва тези ангажименти.

Споразумение по селското стопанство

58. В документ SPEC (95)4 и приложенията към него и WT/SPEC/12, българската страна е предоставила списъка на ангажиментите по търговията със селскостопански стоки. В отговор на запитвания на някои членове на Работната група бе обяснено значението на понятията администрирани цени, външни референтни цени и бонус за отделни продукти, използвани в спомагателните таблици. Потвърдено бе, че системата на референтни цени е премахната от 1 януари 1995г. От 1991 г. в селското стопанство претърпява реформа, включваща реституцията на земи и приватизация на предприятия в областта на хранителната промишленост. Свиването на предишната централно-планова икономика и липсата на изградени пазарни структури са довели до спад в производството на селскостопански продукти. Основното средство за подпомагане на селското стопанство през периода 1991-1994г. е субсидирането на лихвения процент по кредитите. Делът на обобщения измерител за подкрепа спрямо БВП в селското стопанство за 1991-1994г. е както следва:

година	БВП за сел.стопанство	Обобщен измерител за подкрепа	%
1991	993 млн.	161.7 млн.	16
1992	791млн.	156 млн.	19
1993	837млн.	130.4 млн.	16
1994	1 150млн.	69.3 млн.	6

Представителят на България добави, че в държавния бюджет за 1993г. са предвидени 964 млн.лв. като техническа помощ за аграрната реформа, която включва: възстановяване на правата на собственост върху земеделските земи, правни процедури по създаване на комисиите за връщане на земите и за разглеждане на делата в съда. За собствениците на земи е прилагано облекчение за данъка върху дохода и печалбата за срок от 5 години от датата на влизане в сила на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи т.е. от 1 март 1991г. Възстановяването на екологично замърсените райони се финансира от държавата. От държавния бюджет за 1993г. са отпуснати 63 млн.лв. за субсидии за планинските райони. Те се разпределят както следва: 15 млн.лв. за доставка на хляб, 48млн.лв. за доставка на хранителни продукти от първа необходимост. През 1993г. са предоставяни и други помощи за селското стопанство: (1) за кредити - 1 милиард лв.; (2) за строителство, реконструкция и модернизация и поддръжка на напоителните системи - 750 млн.лв.; (3) за финансиране на разходи във ветеринарното дело - 276 млн.лв.; (4) съгласно Закона за запазване на обработваемите земи и пасищата (членове 15 и 17) за запазване на почвата - 22 млн.лв. Прогресът във възстановяването на собствеността върху обработваемите земи изисква помощ за селскостопанския сектор. Във връзка с аграрната реформа през 1995г. е бил създаден Фонд "Земеделие". Той насочва част от БВП под формата на държавна помощ за селското стопанство, изразена в гарантирани минимални цени, експортни субсидии, субсидии за осигуряване на горива, съхраняване и други свързани дейности. Приходите от приватизацията в хранителната промишленост също се използват за

развитие на селското стопанство. Производителите на тютюн също получават помощ от държавата. Българското законодателство гарантира недискриминация при получаване на кредити. Доколкото банките определят самостоятелно кредитната си политика, получаването на заеми не зависи от формата на собствеността на заемателя. Частните и държавни фирми, както и смесените фирми с чуждестранно участие имат еднакъв достъп до кредитите. Банките не са задължени да предоставят кредити на държавни предприятия в размер на дял от банковия капитал или под каквато и да е друга форма.

59. Представителят на България потвърди, че след присъединяването към Споразумението за създаване на СТО правителството ще спазва разпоредбите на член XVI на ГАТТ 1994, включително предвидените в точка 1 от него нотификации, както и в разпоредбите на Споразумението за субсидиите и изравнителните мерки. В съответствие със списъка на ангажиментите по търговията със селскостопански стоки правителството на България ще съблюдава още и разпоредбите на Споразумението по селското стопанство на СТО. Работната група взе под внимание това уверение.

60. Списъкът с ангажиментите на България по экспортните субсидии (Част IV) е включена в Част IV от списъка на отстъпките и задълженията (документ WT/SPEC/14/Rev.1/Add.1). Първоначалните и окончателни задължения се основават на най-близкия представителен период, за който са налице статистически данни. Един по-ранен период от най-близкия 3 годишен период бе избран от членовете на Работната група, защото последният не можеше да се разглежда като представителен поради наложеното от ООН ембарго над бивша Република Югославия.

Споразумение по защитните мерки

61. Изказана бе загриженост от членовете на Работната група, че прилагането на Постановлението за защитните мерки /ПМС No180/ в някои отношения не отговаря на разпоредбите на Споразумението по защитните мерки в СТО, по-специално използването за целите на форсмажорни обстоятелства, разстройване на пазара, широк кръг от потребителите, временни мерки и др., и в тази връзка бе поискано пояснение относно българския режим на защитните мерки. В отговор, представителят на България поясни, че Министерството на търговията е оправомощено да определя наличието на сериозна вреда (чл. 5 ал. 1 от Постановлението). За целите на провежданото разследване се създава ad-hoc комисия, включваща представители на Министерство на промишлеността, Министерство на земеделието и хранителната промишленост, Министерството на финансите (Главно управление "Митници"), Министерството на външните работи и Министерството на търговията. Разследването е в рамките на административна извънсъдебна процедура. Министерският съвет има правото да приема защитни мерки (член 6 от Постановлението). Министерството на финансите (Главно управление "Митници") е оправомощено да прилага защитните мерки (§1 от преходните и заключителни разпоредби на Постановлението). По време на разследването органът следва да предоставя на заинтересованите страни възможност да представят своите становища. Органът трябва да установи дали абсолютния или относителния дял на вноса се е увеличил, дали това се дължи на такива фактори като производствени загуби, намалена производителност, непълно използване на производствените мощности и др. и дали този внос е причина за сериозна вреда на местното производство. Когато твърдението за заплахата от сериозна вреда се установи, разследващият

орган има за задача да прецени дали недвусмислено се предвижда увеличаването на вноса, както и дали е вероятно да настъпи вреда. Действащото Постановление предвижда максимален 2 годишен срок за прилагане на защитните мерки. Защитна мярка не може да бъде подновена, ако защитната мярка обаче е била прилагана по-малко от 2 години, нейният срокът може да бъде продължен. Представителят на България заяви, че Постановлението, с което се урежда режима не допуска предприемането на временни мерки. Понастоящем се подготвят изменения на Постановлението за привеждането му в съответствие със Споразумението за защитните мерки по отношение на временните защитни мерки. До сега защитни мерки са били прилагани само за внос на кибрит, за който са били въведени референтни цени.

Представителят на България увери членовете на Работната група, че Постановление N 180 ще бъде преразгледано с оглед привеждането му в пълно съответствие с разпоредбите на СТО, както и гарантиране прилагането на тези разпоредби в съответствие със Споразумението.

Споразумение по техническите бариери на търговията и санитарните и фитосанитарните мерки

62. Някои членове поискаха допълнителна информация относно стандартите и това как България възнамерява да изпълни изискванията на Споразумението по техническите пречки в търговията. В отговор българската страна предостави информация за действащите процедури съгласно Правилата за прилагане, касаещи представянето на проекто-стандартите пред съответните държавни органи; взимането под внимание на направените коментари, одобрението на комитетите по техническа стандартизация, оценяването на проектите за стандарти и окончателното им приемане от Комитета по стандартизация и метрология. Според Наредба No 1/1994 на Комитета по метрология и стандартизация (Държавен вестник 7/1994) съществува механизъм за прилагане на международни и регионални стандарти в Република България. Постановлението на Министерския съвет относно издаването на сертификат за произведените в Република България стоки (ДВ 40/1988) урежда правилата за удостоверяване на съответствието с националните стандарти ("технически правила") чрез сертификати и/или удостоверения за съответствие. Също така е бе предоставена информация за промените в българския стандартизационен режим, с оглед привеждане в съответствие със Споразумението на СТО. Българският Комитет по стандартизация и метрология наблюдава международните стандарти. България е поискала 18 месечен преходен период за прилагането на Споразумението по техническите пречки в търговията. Тя обясни това с необходимостта от реорганизиране на националната стандартизационна система, с цел тя да отговори на изискванията за нотифициране съгласно Споразумението. Изготвени са проект на ПМС относно издаване на сертификати за оценка на съответствието на продуктите на стандартите и предстои разработването на проект на нов Закон за стандартите, основаващ се на Кодекса на ISO/IEC за практиките за оценка на съответствието. Заявено бе, че България ще бъде готова да отговори на изискванията за прозрачност и задължението да определи т.нар. "enquiry point". Накрая българският представител заяви, че има и други правни актове, касаещи продажбата на стоки в Република България (напр. за опаковката, маркировката, етикетировката, теглото и др.). Тези законови и подзаконови актове се прилагат еднакво за местните и вносни стоки и не се администрират, по начин, водещ до свикване на арбитраж или до скрити ограничения за международната търговия.

63. Поискана бе информация за начина, по които България възнамерява да изпълни изискванията на Споразумението за санитарните и фитосанитарните мерки. Заявено бе, че българските санитарни и фитосанитарни мерки отговарят като цяло на международните стандарти, указания и препоръки. България е страна по следните споразумения и конвенции в тази област: Кодекс на хранителните продукти, Международно споразумение за създаване на Международен епизоотичен център, Международна конвенция за защита на растенията, Конвенция за създаване на Европейска и средиземноморска организация за защита на растенията, Конвенция за международна търговия със застрашени видове на флората и фауната. В области като публикуване на правилата и по специално с оглед осигуряване на разумен период от време за влизането в сила на санитарните и фитосанитарните мерки след тяхното обнародване, се налагат някои подобрения. Въпреки това, тези изменения само ще затвърдят прозрачността и няма да влязат в противоречие със съществуващите в България правила. България не предвижда затруднения в привеждането на санитарните и фитосанитарни мерки в съответствие със изискванията на Споразумението. Наредба No 87 от 19 февруари 1993 относно граничния контрол върху качеството предвижда той да се извършва от Управление за граничен контрол върху качеството към Комитета по стандартизация и метрология. Вносните и износни стоки се освобождават на границата при представяне от вносителя или респективно от износителя на сертификат за качество или протокол от предварително изследване на пробите. Такива сертификати и протоколи се издават от всяка оторизирана лаборатория на територията на страната. Добавено бе, че проекта на Закон за защита на растенията е още в начален стадий на изготвяне. Проектът е бил обсъждан в Министерството на земеделието и хранителната промишленост и ще бъде предложен на съответните държавни органи. Той отговаря на разпоредбите на Споразумението за санитарните и фитосанитарни мерки на СТО, както и на международните конвенции за защита на растенията и за карантината, по които България е страна.

64. Представителят на България заяви, че България ще прилага Споразуменията на СТО по санитарните и фитосанитарните мерки и техническите бариери в търговията от датата на присъединяване без преходен период. По-нататък той потвърди, че България ще прилага същия контрол, критерии и правила, по отношение на техническите правила, сертификатите за съответствие със стандартите и етикети към вносните, и местни продукти, и също така няма да използва такива инструменти за ограничаване на вноса. България ще гарантира, че нейните правила, сертификати за съответствие със стандартите и изисквания за етикетиране няма да се прилагат към вноса по арбитражен начин, дискриминирайки по този начин страните-доставчици, където са налице същите условия или скрито се ограничава международната търговия. България няма да изисква допълнителни сертификати или санитарна регистрация за продукти, които притежават удостоверения за безопасност и разрешения за консумация, издадени от признати чуждестранни или международни органи. България, също така ще гарантира, че от датата на присъединяване нейният критерий за издаване на предварителни разрешения или сертификати за сигурност, или "санитарна регистрация" на вносните продукти ще бъде публикуван и на разположение на търговците, както и че нейните санитарни и други изисквания към сертификатите ще се административат според изискванията за прозрачност и експедитивност. България би искала консултации с членовете на СТО относно ефекта на тези изисквания върху тяхната търговия с оглед разрешаването на специфични проблеми. Работната група отбелязва този ангажимент.

Зони за безмитна търговия

65. В отговор на въпроси, касаещи зоните за безмитна търговия, представителят на България поясни, че те са били създадени съгласно УказNo 2242 от 1987г. Указът определя, че свободна безмитна зона е място, където чуждестранните икономически общности или съвместни предприятия могат да извършват икономически дейности без задължението да плащат мита върху вноса и с определени данъчни привилегии. Има предвидено облекчение на данъка върху печалбата за период от 5 години за дейностите, извършвани в тези зони. След изтичане на гратисния период размера на данъка върху печалбата става 20%. Съществуването на зоните не е ограничено във времето. В България има 7 зони за безмитна търговия в регионите на градовете: Русе, Видин, Бургас, Пловдив, Драгоман, Хасково и Свиленград. Най-често извършваните дейности в тези зони са: товаро-разтоварни дейности, съхраняване и складиране. Стоките и услугите, изнасяни от зони за безмитна търговия в митническата територия на България се облагат с митата, данъците и таксите, които се прилагат на митническата територия на България, т.е. нормалните тарифи и данъци се прилагат по отношение на износа към българската митническата територия. От това правило няма изключения. Представителят на България добави, че от 1 октомври 1993г. данъчното облекчение за фирми от зоните за безмитна търговия вече не се прилага. То е заменено с общ данък върху печалбата в размер на 40%, който е в сила и на територията на България. Въпреки това, юридическите лица, които са се ползвали от такива поощрения могат да продължат да се облагодетелстват от тях до изтичане на съответния период. Работната група взе под внимание изказаното уверение.

Държавни предприятия за търговия

66. Припомняйки разпоредбите на член XVII от ГАТТ 1994 някои от членовете на Работната група отбелязаха, че докато България е премахнала държавния монопол върху външната търговия, най-малко 60% от българския износ и внос все още се осъществява от държавни предприятия и в повечето от случаите това са същите търговски предприятия, които преди са определяли и контролирали тази търговия. Според мнението на някои членове на Работната група, пълно разграничение между държавата от все още обемния и икономически критичен държавен сектор не изглежда възможно. Дори сегашните правила за управление на държавните фирми ясно определят ролята на държавата в дейността на определени предприятия. Процесът на приватизация в България протича много бавно. Предвид големия брой на държавните предприятия, които са предвидени за трансформиране в частни съгласно Закона за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия (4 500), България е все още в началото на подготовката им за продажба. Членовете на Работната група поискаха да им бъде предоставена подробна информация за ролята на държавата в управлението и вземането на решения в предприятия, изцяло или отчасти собственост на държавата, както и за продуктите, с които те търгуват. В тази връзка специално внимание бе отделено на държавните предприятия за търговия с тютюн и тютюневи изделия (Булгартабак) и вино и алкохолни напитки (Винимпекс).

67. Представителят на България отбеляза, че Търговският закон е в сила от 1 юли 1991г. Според него, стопанска дейност може да се осъществява при различни форми на собственост, включително частна, общинска, държавна и смесена с чуждестранно участие. В чл.1 ал.1 от Търговския закон се съдържа определението за осъществяване на търговия

(вътрешна и външна) като "търговска дейност". За дая се извършва такава дейност, съгласно Търговския закон, различните дейности трябва да бъдат включени в това понятие. Има изискване предмета на дейност на всички физически и юридически лица, независимо от това дали са български или с чуждестранно участие, да бъде вписан в търговския регистър на районния съд. Търговската регистрация на дружествата е необходимо условие за получаване на правото за извършване на стопанска дейност, включително и външнотърговска дейност. На фирмите не се предоставят изключителни права на внос. Внос на всякакви стоки може да се извършва от всяко икономическо обединение, без оглед формата на собственост. Държавните търговски предприятия осъществяват търговската си дейност само на база на своята пазарна преценка, конкурирайки се един друг, и с останалите държавни и частни фирми. Държавната намеса в стопанската дейност на предприятията е премахната и в член 19 от Конституцията на Република България между другото е предвидено, че икономиката на страната се основава на принципа на свободната предприемчивост и че законодателството ще създава и гарантира равни условия за осъществяване на стопанска дейност за всички физически и юридически лица, като по този начин установява принципа на недискриминация между държавните и частни предприятия. По такъв начин държавните предприятия сами определят пазарното си поведение, провеждането му със съответните оперативни решения и сключването на търговски сделки от всякакъв вид, предвидени от действащото законодателство и обичайната търговска практика. Правителството не им предоставя нито икономически, нито правни привилегии. В момента няма държавни монополни търговски предприятия в България. Става ясно, че в България е имало само едно държавно търговско предприятие, което отговаря на условията на член XVII от ГАТТ 1994 и това е бил Булгартабак. Няма предприятие, което да е главно отговорно за вноса или износа на дадена стока или продукт. Не съществуват задължения за производство или търговия с конкретна стока, за количество, обем на търговията, структура на доставките и др., с които да се обвързват частните и търговски предприятия. Всички фирми, действащи по българското законодателство имат право да включват в своя предмет на дейност външнотърговска дейност, без ограничения по отношение обхвата на търговията с дадена стока. По преценка на Министерството на търговията за първата половина на 1993г. следните фирми са имали значителна външнотърговска дейност: Балканкар, Фармахим, Нефтохим, Булгартабак, Енергоимпекс, Химимпорт, Кремиковци, Руен, Плама. По-голямата част от тях са производители (Балканкар, Фармахим, Нефтохим, Булгартабак). Подготвя се списък с предприятията, в които държавата има участие, въпреки трудностите, свързани с промяната на статистическата система и идентификационните номера на фирмите. Търговският закон и Законът за защита на конкуренцията не допускат правителството да дава насоки при осъществяване на външнотърговската дейност на държавните предприятия в страната или извън нея. Правителството не е в състояние да ограничи предприятие, под неговата юрисдикция, да действа като обикновен пазарен участник в съответствие с принципите на член XVII от ГАТТ 1994 и по-специално с точка 1 (с) от него. Всички останали закони, наредби и постановления, отнасящи се до дейността на икономическите участници в България се съобразяват и не противоречат на Търговския закон и разпоредбите на Конституцията, които не допускат държавен монопол върху търговията.

68. Българският представител добави, че по значението и при условията на член XVII от ГАТТ 1994 в България има само едно държавно търговско предприятие - Булгартабак, което съгласно Закона за държавния монопол върху тютюна от 1947г. има изключителни права върху търговията със суров тютюн и производството на тютюневи изделия. Въпреки това,

Закона за държавния монопол е заменен със Закон за тютюна и тютюневите изделия от 1993г. и Булгартабак е трансформиран в холдинг, включващ по-малки акционерни дружества и дружества с ограничена отговорност, регистрирани по Търговския закон от 1991г. Булгартабак няма доминиращо пазарно положение във вътрешната и международна търговия с тютюн, а само в производството на тютюневи изделия и търговията със суров тютюн. Винимпекс няма монопол върху външната търговия с вина и спиртни напитки. Винимпекс не може да се смята за държавно търговско предприятие по смисъла на член XVII, тъй като държавата не му предоставя изключителни и специални привилегии и не е със статут на орган за определяне на вноса и износа. В допълнение представителят на България отбеляза, че наскоро са били приватизирани части от Винимпекс. Винимпекс продължава да търгува с алкохолни напитки, но вече няма доминиращо положение на пазара. Тази фирма е една от многото търгуващи със спиртни напитки. Заявено е, че в България няма държавен монопол върху търговията с алкохолни напитки. От ноември 1990г. МС е прекратил съществуването на предприятието Винпром и производителите на вина и алкохоли са регистрирани като независими юридически лица с право да осъществяват вътрешна и външна търговия сами или чрез посредници. Всяка фирма или физическо лице са свободни да внасят спиртни напитки. Вносът на алкохол от частни фирми за 1992г. възлиза на 75.8% от общия му внос. Освен това, делът на някои от бившите големи търговски обединения за внос и износ на селскостопански стоки за 1992г. е както следва:

ФИРМА	СТОКА	ВНОС	ИЗНОС
БУЛГАРПЛОДЕКСПОРТ	ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	0	0.73%
ЛВ БУЛГАРИКУМ	МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ	3.8%	7.99%
BULGARIAN MEAT Co	ЖИВИ ЖИВОТНИ И МЕСО ОТ ТЯХ	0	4.74%
РОДОПАИМПЕКС	ЖИВИ ЖИВОТНИ И МЕСО ОТ ТЯХ		4.24%

69. Представителят на България потвърди, че българското правителство ще прилага законовите и подзаконовите си нормативни актове, насочени към регулиране на търговията на държавните предприятия, в съответствие с разпоредбите на Споразумението за създаване на СТО, и по-специално, където е необходимо на Член XVII на ГАТТ 1994, Споразумението на СТО за прилагането на този Член, както и на Член VIII от ГАТС. В тази връзка той посочи списъка на държавните предприятия, съдържащ се в документ WT/ACC/BGR/3, някои от които предприятия са в процес на приватизация. Той, също така заяви, че България ще спазва изискванията за нотифициране, недискриминация и приложение на търговските спогодби за търговските трансакции на предприятията, чиито предмет на дейност се третира от Член XVII на ГАТТ 1994, Споразумението на СТО за прилагането на Член XVII, както и от Член VIII от ГАТС. Работната група отбеляза поетия ангажимент.

Митническо остойносттаване

70. Членовете на Работната група разгледаха информацията, предоставена от българската страна по нейния режим в областта на митническото остойносттаване в документ WT/ACC/BGR/2, отнасяща се до прилагането на Постановление No 35 от 26 февруари 1992г., публикувано в Държавен вестник бр. 20 от 10 март 1992г. Някои от членовете на Работната група отбелязаха, че Постановление No 35 не прилага напълно Споразумението на СТО за

прилагане на Член VII от ГАТТ 1994 (Споразумението по митническото остойносттаване). Един от членовете отбеляза, че в голяма степен езика и терминологията, използвани в Постановление No 35, се отклоняват значително от тези в Споразумението на СТО. Този член настоя България да премахне това несъответствие между българското законодателство в тази област и задълженията към СТО по митническото остойносттаване.

71. Представителят на България заяви, че неговото правителство се стреми към пълно съответствие със Споразумението по митническото остойносттаване до датата на своето присъединяване. Той отбеляза, че България е въвела нови правила за митническо остойносттаване. Те се съдържат в Постановление на МС No 39 от 8 март 1996г. (ПМС 39/96) за определяне на митническата облагаема стойност на стоките, внасяни в Република България, публикувано в Държавен вестник бр.22 от 1996г. Правилата са разработени в Наредба No 2 на Министерството на финансите от 12 март 1996г. и се отнасят до особеностите на митническата облагаема стойност и е публикувано в бр.24 на ДВ от 1996г. И двете са били предоставени на Работната група в българския проект на нотификация, по искане на член на Работната група. По-нататък българската страна информирала, че в проекта на нотификация на практика се прилагат, на база на Член 8 от ПМС 39 от 08.03.1996г. (публикувано в ДВ No22 от 1996г.), разпоредбите на т.2 от Решението от 24 септември 1984г. по остойносттаването на разпространителите на медийни софтуерни програми за обработващо данни оборудване, както и разпоредбите на Решението от 26.04.1984г. за третирането на таксата за митническо остойносттаване на вносните стоки (VAL/8 - приет от Комитета на СТО на 12 май 1995г.). Българският представител заяви, че тези разпоредби представляват пълното прилагане на Споразумението по митническото остойносттаване, както е изискала Работната група.

72. Членове на Работната група отбелязаха, че Постановление No 39 от 1996г. е в общо съответствие с разпоредбите на СТО по митническото остойносттаване и одобриха усилията на България да изменят действащата практика в съответствие с нормите на СТО. Един от членовете посочи някои от разпоредбите, за които е необходимо доуточняване на терминологията, тъй като това би довело до подобряване на текстовете, например точното значение на съдържащото се в Член 1.10 и 1.12 от Постановление No 39 понятие за стоки "обявени за свободно обръщение в България" и дали предвиденото в Член 1.13 и 1.14 се отнася до стойността по сделката. Също така ще е полезно да бъдат уточнени в Член 10 кой е отговорен за осигуряването на информацията, необходима за оценката на внасяните стоки. Накрая, не е ясно кои са изключенията от определението на Член 1.12 за продажба за износ. Този член поиска обясненията на българската страна по тези въпроси, но като цяло бе доволен от законодателството в областта на митническото остойносттаване и адекватното му прилагане спрямо Споразумението по митническото остойносттаване на СТО.

73. Представителят на България информира, че България ще прилага изцяло разпоредбите на СТО за митническото остойносттаване от деня на присъединяването си, включително в допълнение към Споразумението за прилагане на Член VII на ГАТТ 1994 и разпоредби за определяне на митническата облагаема стойност на внасяните носители на информация за използването им в оборудване за електронна обработка на данните, както и определянето на лихви по финансови споразумения във връзка с покупката на внасяни стоки. По-нататък той потвърди, че като международно споразумение, Споразумението на СТО за

прилагане на Член VII от ГАТТ 1994 ще има приоритет пред вътрешното законодателство след присъединяването. Работната група взе под внимание този ангажимент.

Правила за произход

74. Членове на Работната група отбелязаха информацията, разпространена от България в документ WT/ACC/BGR/2 и в проекта на изданията относно правилата за произход. Тази информация, обаче не е достатъчно адекватна за да отговори на пълното съответствие на българските закони и постановления по въпросите на правилата за произход със Споразумението на СТО. Член на Работната група поиска повече информация от страна на България относно процедурната защита и критериите за определяне на произхода както следва: Дали българското законодателство и прилагането на нейния режим в тази област предвиждат изискването за срок на процедурата от 150 дни от започване на митническите формалности? Дали вносителите имат право да възразяват? Дали юридическите и административни правила, произтичащи от тази процедура касаят всички засегнати страни? Дали посоченият в документ WT/ACC/BGR/2 критерий за 50% от стойността е единственият прилаган от България критерий за съществена преработка? Какво би станало ако нито една от страните няма 50% от стойността? На каква основа се определя състава на 50 %-ната стойност, какви съставни части на стойността на стоката са измерени - само ресурси (материали, преки и непреки разходи за труд, печалба, лихва, обезценка)? Този член поиска българската страна да даде отговори на поставените въпроси и всякакви отклонения да бъдат поправени преди присъединяването на България към СТО. Представителят на България увери, че България ще представи отговори на тези въпроси.

75. Представителят на България потвърди, че България ще поправи всички отклонения от пълното съответствие със Споразумението на СТО по правилата за произход преди нейното присъединяване, както и прилагането на правилата за произход в търговията на преференциална основа и на най-облагодетелстваната нация ще бъдат администрирани в съответствие с разпоредбите на Споразумението. Работната група отбеляза това задължение.

VI. Търговски споразумения

Регионални търговски споразумения

76. Някои от членовете изказаха загриженост, че увеличаващото се напоследък и сравнително високо ниво на ставките най-облагодетелствана нация може да доведе до разстройване на търговията с партньорите на България и във връзка с това поискаха подробна информация и данни за споразуменията, създаващи преференциален достъп до българския пазар. В отговор на това българската страна заяви, че през март 1993г. България е подписала Европейското споразумение с ЕО, предвиждащо създаването на зона за свободна търговия в срок от 10 години. Това Споразумение ще премахне търговските пречки за индустриалните стоки и ще подобри достъпа до пазара на селскостопански стоки. Процесът на либерализация в търговията е асиметричен поради икономическите различия между България и Европейския съюз. През март 1993г. България е подписала и Споразумение за свободна търговия със страните от ЕФТА, касаещо както търговията с промишлени стоки, така и с рибни и преработени селскостопански стоки. Споразумението е

подобно на това с ЕС. В него също има асиметрия в схемата за либерализация на търговията в полза на България. Освен това по същото време са подписани и двустранни търговски споразумения в областта на селското стопанство с всяка една от страните на ЕФТА. За 1992г. вноса на България от страните на ЕФТА и ЕС възлиза на 6.8% и 32.6%, съответно, от общия обем на вноса. Относителният им дял е нараснал през 1992г. в резултат на договарянето на българската търговия и частичната преориентация на пазарите на ОИСР по примера на бившия СИВ. Представителят на България заяви, че в момента неговото правителство не е в състояние да предостави информация за търговските потоци в рамките на ССТ (Споразумения за свободна търговия) по следните причини: И двете споразумения са от скоро влезли в сила и няма достатъчно емпирични данни за анализ, прилагането им е много затруднено от наложените от ООН санкции на Сърбия и Черна гора. Търговските потоци са били сериозно разстроени, а статистическата система е преминала през процес на трансформация. Въпреки това, новата информация ще бъде предоставена веднага щом бъде налице. България смята, че споразуменията за свободна търговия съответстват на разпоредбите на член XXIV от ГАТТ 1994 и правителството ѝ е готово да се съобрази със съответното Споразумение в контекста на Споразумението по СТО. Работната група взе под внимание направеното уверение.

Двустранни търговски споразумения

77. По въпроса за двустранните търговски споразумения българският представител каза, че на 22 април 1991г. е било подписано Споразумение за търговските връзки между Република България и САЩ. По силата на това Споразумение двете страни взаимно си предоставят третиране на най-облагодетелствана нация. От 1 януари 1991г. търговията със страните от бившия СИВ се осъществява в конвертируема валута и по международни цени. Новите търговски споразумения с тези страни съответстват на изискванията на ГАТТ 1994 и съдържат клауза на най-облагодетелствана нация. Идентични търговски споразумения са подписани с някои от страните от бившия Съветски съюз, а именно: Беларус, Литва, Русия и Украйна.

78. Представителят на България декларира, че неговото правителство ще спазва разпоредбите на СТО, включително Член XXIV на ГАТТ 1994 и Член V на ГАТС в своите търговски споразумения и ще гарантира, че разпоредбите на споразуменията на СТО за нотификации, консултации и други изисквания, засягащи преференциалните търговски системи, зоните за свободна търговия и митническите съюзи, в които България е член, са спазени от датата на присъединяване. Работната група отбеляза този ангажимент.

VII. Многостранни и плурилатерални търговски споразумения

79. В началото на обсъжданията членове на Работната група отбелязаха, че България е страна-членка по споразуменията от Токийския кръг по говеждото месо и млечните продукти. Припомняйки и факта, че тя има статут на наблюдател по няколко многостранни търговски споразумения, а именно: Системата от правила за импортно лицензиране, Споразумението по техническите пречки за търговията, Споразумението за субсидиите и антидъмпинга; тези членове изразиха желание на по-късен етап България да изясни намеренията си да се присъедини към многостранните търговски споразумения. В отговор, българският представител информира Работната група, че България е готова към датата на

присъединяване към Споразумението по СТО да приеме и Многостранните търговски споразумения, приложени към него. В документ WT/ACC/BGR/2 е предоставена подробна информация относно съответствието на българския външнотърговски режим с Многостранните търговски споразумения по СТО. По отношение на Споразумението за субсидиите и изравнителните мерки и Споразумението за прилагане на член VI от ГАТТ 1994 бе заявено, че България ще поиска преходен период, предвиден за икономиките в преход. Добавено бе, че България в процеса на присъединяване към Споразумението по държавните поръчки ще се съобрази с необходимата правна уредба. Българският представител припомни, че България е страна по споразуменията за говеждото месо и млечните продукти и Протоколите по тях, както и, че е подписала изменените Плурилатерални търговски споразумения от Маракеш. България ще изпълни условията за членство в СТО, включително и тези за приемането на Многостранните търговски споразумения. Представителят на България изрази своето предположение, че нищо от Протокола за присъединяване не надвишава задълженията, изисквани от България при присъединяването ѝ към Споразумението за СТО. Работната група обърна внимание на това уверение.

80. Представителят на България потвърди, че след присъединяването си България ще нотифицира Комисията по държавните поръчки за намеренията си да стане член на Споразумението по държавните поръчки и ще поиска статут на наблюдател в тази Комисия. Той също така заяви, че България ще започне преговори за членство в рамките на Споразумението, предоставяйки цялостна оферта в срок от 3 години от присъединяването към СТО. Той каза, че ако резултатите са задоволителни и отговарят на интересите както на България, така и на останалите страни-членки на Споразумението, България ще приключи преговорите за членство до 31 декември 1997г. Работната група отбеляза този ангажимент.

81. Представителят на България заяви, че правителството му ще се присъедини към Споразумението по търговията с граждански самолети от датата на присъединяване към СТО.

Споразумение за свързаните с търговията инвестиционни мерки /Споразумение TRIMs/

82. В отговор на въпроси свързани със съответствието на българския външнотърговски режим със Споразумението TRIMs представителят на България заяви, че действащото законодателство в страната не задоволява изцяло изискванията на националната търговия. България няма да предприема мерки, противоречащи на разпоредбите на членове III и XI от ГАТТ 1994.

83. Представителят на България заяви, че България не прилага мерки, които да противоречат на Споразумението TRIMs и за това не се предвижда постепенно елиминиране на такива мерки в посочения период. Работната група отбеляза този ангажимент.

VIII. Споразумение по свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост /Споразумение TRIPS/

84. Някои членове на Работната група поискаха информация дали България е страна по Международни споразумения по интелектуалната собственост, задълженията, съответствието им с основните задължения, защитата на компютърните програми, наемни

права, правата на изпълнителите, условията на защита, правата на разпространителите, задължителното лицензиране, изключенията от патентоспособност и др. По отношение на TRIPS представителят на България каза, че България е сключила следните международни договори, конвенции и споразумения, имащи отношение към интелектуалната собственост:

А. Световна организация за интелектуална собственост (СОИС): 1. Конвенция за създаване на СОИС от (8 януари 1970г.); 2. Парижка конвенция за защита на индустриалната собственост (13 юни 1921г.); 3. Мадридска спогодба за предотвратяване на фалшиви и измамни наименования за произход на стоки (12 август 1975г.); 4. Мадридско споразумение за международна регистрация на марките (1 август 1985г.); 5. Лисабонско споразумение за защита на наименованията за произход и тяхната международна регистрация (12 август 1975г.); 6. Договор за патентно коопериране (21 май 1984г.); 7. Будапещенски договор за международно разпознаване на депозита на микроорганизми за целите на патентната процедура (8 май 1978г.); 8. Договор от Найроби за защита на Олимпийския символ (6 май 1984г.); 9. Бернска конвенция за защита на литературните и артистичните произведения (5 декември 1925г.); 10. Международна конвенция за закрила на артистите-изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации (приета в Рим на 26 октомври 1961г.); 11. Конвенция за закрила на продуцентите на звукозаписи срещу неразрешено възпроизвеждане на техните звукозаписи (приета в Женева 29 май 1971г.)

Б. ЮНЕСКО: 1. Универсална конвенция за авторско право, ревизирана в Париж на 24 юли 1971г. (от 5 декември 1921г.). Представителят на България е казал, че с оглед на членството в СТО България ще приеме Споразумението за свързаните с търговията аспекти на интелектуалната собственост, включително и подправените стоки (Споразумение TRIPS), приложено към Споразумението за създаване на СТО. Представителят на България е казал, че Закона за авторското право и сродните права и Закона за патентите са в съответствие с правилата на Споразумението TRIPS. Той е потвърдил, че е предвидена възможност за юридическо преразглеждане. Също така е добавил, че България ще приспособи вътрешното си законодателство, както е необходимо. Законът за защита на конкуренцията от 1991г. предвижда защита на търговската тайна. В закона за защита на конкуренцията се съдържат разпоредби срещу антиконкурентната практика при договорното лицензиране. В българското законодателство не се предвиждат ограничения за лицензиране на интелектуалната собственост. Административната система за изпълнение на правата на интелектуална собственост включва звена в Министерството на културата (за авторско право и сродните му права) и в Патентното ведомство (за правата на индустриална собственост). Според Наказателния кодекс глоби се налагат на нарушителите на авторското право в случай, че те незаконно използват търговска марка или марка за услуги, наименования за произход или промишлен дизайн с цел нелоялна конкуренция. Член 227 от Наказателния кодекс предвижда в такива случаи наказание лишаване от свобода до 1 година с полагане на общественополезен труд или глоба от 10 000 лв. Законът за изменение на Наказателния кодекс, приет от Народното събрание на 17 май 1995г. (ДВ 50/1995) квалифицира посегателството върху авторското право и сродните права като престъпление. В българското законодателство са предвидени всички видове облекчения по Споразумението TRIPS, с изключение на граничните мерки. Новият проект на Закон за митниците включва специфични разпоредби и процедури в съответствие с членове 50-60 от Споразумението TRIPS. Работната група е взела под внимание направеното уверение.

85. Българският представител потвърди, че България ще прилага разпоредбите на Споразумението TRIPS от деня на присъединяването си към СТО, без да ползва преходен период. Работната група обърна внимание на поетия ангажимент.

IX. Общо споразумение за търговията с услуги /GATS/

86. Членовете поискаха повече информация за спешните защитни мерки и ограничения на международните плащания и трансакции. В документ WT/ACC/BGR/2 българската страна е представила бележки относно търговията с услуги. България, също така е поканила заинтересованите членове да ѝ представят възможно най-скоро списък със задълженията по въпросите на търговията с услуги. В документ WT/ACC/BGR/5/Add.2, представителят на България е дал ревизиран проект на схема за първоначално поетите задължения, които ще бъдат приложени към Споразумението. Той е казал, че относно неотложните защитни мерки и ограниченията на международните плащания и трансфери по текущи плащания България ще се съобрази с изискванията посочени в Споразумението. Намирайки се в процес на икономически преход и имайки сериозни финансови затруднения, България прилага ограничения на капиталовите трансфери с оглед поддържане ниво на финансовите резерви, съответстващо на необходимото за обслужване на външния дълг. Тези ограничения се прилагат на недискриминационна основа, имат временен характер и не противоречат на предвиденото в Споразумението с МВФ.

87. Членовете на Работната група поздравиха България за големия ѝ принос към националното третиране на пазарен достъп на чуждестранни услуги, предложени в Преработената проект на списък с ангажименти по търговията с услуги и отбелязаха, че това ниво показва, че България се движи напред към по-тясна интеграция с международния пазар на услуги. Представителят на България добави, че неговото правителство ще има нужда от пет годишен преходен период от датата на присъединяване, през който достъпа до пазара на фирми, желаещи да установят търговско присъствие, ще бъде спряно за нови такива за период не превишаващ 2 години. България ще прилага ограничението само до степен, необходима за установяване и адаптация, и ще нотифицира ГАТС за намерението си да приложи такива мерки най-малко 2 месеца предварително. Той също така заяви, че неговото правителство ще бъде готово за консултации по приложението на такова ограничение със заинтересуваните членове на СТО.

88. В светлината на приноса на България и нейните мотиви, Работната група одобри включването на преходен период както е дадено по-долу:

а) Като преходна мярка, за период от 5 години от датата на присъединяване, България може да въведе с цел нанасяне на необходими поправки, забрана на чуждестранен доставчик на услуги да установи вътрешно или допълнително търговско присъствие в България. Тези задължения са изброени в Списъка на специфичните задължения по услугите, добавена към Протокола по присъединяването на България.

б) Максималната продължителност на всяка забрана, описана в горния параграф, ще бъде от 2 години. Никаква забрана не може да превиши този период и никаква следваща забрана не може да бъде въведена за същите задължения като цяло или като част от предишната. С изключение на случаи на разширяване на съществуващото търговско

присъствие към нов географски регион, това ограничение няма да се прилага към чуждестранни търговци на услуги с вече установено търговско присъствие в България, както е определено в Чл. XXVIII [d] от ГАТС, преди датата на присъединяване.

в) Два месеца преди провеждането на действия по това ограничение, България ще уведомява Съвета на ГАТС и съответните комитети за предстоящите мерки, тяхната продължителност и причините за тях. В същото време България нотифицира Съвета на ГАТС и съответните му комитети за намерението за прилагане на мярката, като в същото време веднага провежда консултации с всеки засегнат от мярката член на СТО с цел достигане на споразумение за премахването на мярката. Ако консултациите не доведат до споразумение, България има правото да приложи ограничението върху нотифицираните сектори не по-рано от 2 месеца от датата на нотифициране.

89. Някои членове на Работната група сметнаха, че въпреки всичко равнището на задълженията може да бъде подобро и изчистено. Предложено беше някои от мерките, включени в проекта на списъка да бъдат доизяснени при потвърждаване от техническа гледна точка на списъците с поетите задължения. Доколкото се касае подобряването на задълженията, член на Работната група настоя за включването и на ангажиментите по базовите телекомуникационни услуги, и по-специално в светлината на Решението по задълженията за базовите телекомуникации, прието от Комитета по търговията с услуги на 30 април 1996г. Даден е срок до 15 февруари 1997г. на членовете да преценят задълженията в този сектор със съдействието на България. Направена е препоръка и за задълженията по достъпа до пазара на финансовия лизинг в областта на финансовите услуги. Представителят на България обясни, че услугите са ново споразумение и е необходимо малко опит в либерализирането на търговията в този сектор, особено що се отнася до администрацията. България, както винаги, е готова да обсъди и други ангажименти за да отговори, подобно на останалите страни-членки на СТО, на задълженията, произтичащи от Споразумението ГАТС.

Преглед на изпълнението на поетите задължения и преходни периоди

90. Представителят на България, също така заяви, че правителството ежегодно ще нотифицира Секретариата на СТО относно задълженията с краен срок на изпълнение, посочени в точки 29, 37, 45, 80 и 88 от настоящия Доклад, както и ще информира за всяко забавяне в прилагането и причините за това. Работната група отбеляза този ангажимент.

Заклучение

91. Работната група отбеляза направените изявления и уверения от българската страна във връзка с във връзка със специфични въпроси, включени в точки: 15, 31, 38, 59, 65, 76, 79 и 84 от настоящия Доклад.

92. Работната група взе под внимание обясненията и изказванията на българската страна относно външнотърговския ѝ режим, както е отразено в Доклада. Тя отбеляза ангажиментите на България по отношение на някои специфични въпроси, включени в точки: 16, 17, 24, 25, 26, 29, 30, 32, 33, 35, 37, 39, 40, 45, 49, 50, 55, 57, 64, 69, 73, 75, 78, 80, 83, 85 и 90 от този Доклад. Работната група отбеляза, че поетите от България задължения са отразени в точка 2 от Протокола за присъединяване на България към СТО.

93. След провеждането на проучване на външнотърговския режим на България и на основание на обясненията, изявленията, уверенията, задълженията и отстъпките направени от българския представител Работната група направи заключението, че България може да се присъедини към Споразумението за СТО както е предвидено в член XII. С тази цел Работната група е подготвила проект на Решение и Протокол за присъединяване, изложени в Приложението на настоящия Доклад и е взела под внимание българския списък с поеманите специфични задължения в областта на търговията с услуги (документ WT/ACC/BGR/5/Add.2) и списъка с отстъпките и задълженията относно търговията със стоки (документ WT/ACC/BGR/5/Add.1), които са приложени към Протокола. Предложено е тези текстове да се приемат от Общия съвет едновременно с приемането на Доклада. След приемането на решението Протоколът за присъединяване ще бъде предложен за подписване от България, с което тя ще стане пълноправен член в срок от 30 дни след приемането на Протокола. Работната група е счела работата си по преговорите за присъединяване на България към Споразумението за създаване на СТО за приключена.

ПРИЛОЖЕНИЕ**ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ НА БЪЛГАРИЯ****проект на решение**

Генералният съвет,

Имайки предвид резултатите от преговорите по присъединяване на Република България към Маракешкото споразумение за създаване на Световната търговска организация и изготвения Протокол за присъединяване на България,

Реши, в съответствие с член XII на Маракешкото споразумение за създаване на СТО, че Република България може да се включи към Маракешкото споразумение за създаване на СТО при условията, изложени в гореспоменатия Протокол.

**ПРОТОКОЛ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ НА РЕЪЛГАРИА
КЪМ МАРАКЕШКОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА СВЕТОВНАТА ТЪРГОВСКА
ОРГАНИЗАЦИЯ**

проект

Световната търговска организация (наричана по-нататък в текста за краткост СТО), в съответствие с одобрението на Общия съвет на СТО съгласно разпоредбите на Член XII от Маракешкото споразумение за създаване на Световната търговска организация (наричано по-нататък в текста за краткост "Споразумението за СТО"), и Република България (наричана по-нататък в текста за краткост "България"),

Взимайки под внимание Доклада на Работната група по присъединяване на България към Споразумението за СТО, възпроизведен в документ WT/ACC/BGR/5, допълнения 1 и 2 (наричан по-нататък "Доклада на Работната група"),

Отчитайки резултатите от преговорите по присъединяване на България към СТО,

Се споразумяха за следното:

Част I- Обща

1. От датата на влизане в сила на този Протокол, България се присъединява към Споразумението за СТО, съгласно член XII от това Споразумение, и от този момент става страна -член на СТО.
2. Споразумението за СТО, към което България се присъединява, е Споразумението с поправките, измененията и други правни модификации, влезли в сила преди датата на влизане в сила на този Протокола. Настоящият Протокол съдържа задълженията, посочени в точка 92 от Доклада на Работната група и е неразделна част от Споразумението за СТО.
3. Освен ако друго не е предвидено в точка 92 на Доклада на Работната група, задължения във връзка с Многостранните търговски споразумения, приложени към Споразумението за СТО, които следва да бъдат изпълнени в период от време, започващ от датата на влизане в сила на това Споразумение, ще бъдат изпълнявани от България така, както ако бе приела Споразумението в деня на влизането му в сила.
4. България може да прилага мерки, които не са в съответствие с т.1 от Член II на ГАТС при положение, че такава мярка е включена в списъка на изключенията от Член II, приложен към този Протокол, както и отговаря на условията на Приложението към ГАТС по изключенията на Член II.

Част II-Списъци с ангажименти

5. Приложените към настоящия Протокол списъци ще представляват Списъка със задълженията и отстъпките, приложен към Общото споразумение по митата и търговията

1994 (наричано в текста "ГАТТ 1994") и Списък със специфичните задължения, приложен към Общото споразумение по търговията с услуги (наричано в текста ГАТС), отнасящи се до България. Етапите за прилагане на задълженията ще бъдат, както е посочено в съответните части на съответните списъци.

6. За целите на препращането към датата на това Споразумение в точка 6(a) от Член II от ГАТТ 1994, за дата на прилагане по отношение на Списъците със задълженията и отстъпките, приложени към този Протокол, ще се счита датата на влизане в сила на Протокола.

Част III-Заклучителни разпоредби

7. Този Протокол ще бъде открит за приемане, чрез подпис или по друг начин, от България до 30 април 1997г.

8. Настоящият Протокол влиза в сила на тридесетия ден от приемането му.

9. Протоколът ще бъде депозиран пред Генералния директор на СТО, който своевременно ще предостави заверено копие от оригиналния текст на този Протокол и уведомленията за приемането му на всеки един от членовете на СТО, както и на България, съгласно т.7.

10. Този Протокол ще бъде регистриран, в съответствие с Член 102 от Устава на ООН.

Съставен в Женева на 2 октомври 1996г., в три екземпляра - по един на английски, френски и испански език, всеки един с еднаква сила.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ТАБЛИЦА СХХХІХ - БЪЛГАРИЯ

Част I-Стоки

[Разпространено в документ WT/ACC/BGR/5/Add.1]

Част II-Услуги

[Разпространено в документ WT/ACC/BGR/5/Add.2]

ПРИЛОЖЕНИЕ 1**към Доклада на Работната група по Присъединяването на България****ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ВЪВЕЖДАНЕТО НА ВРЕМЕННА ДОПЪЛНИТЕЛНА ТАКСА ПО ВНОСА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПО ПРИЧИНИ НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС*****Въвеждане на допълнителна такса по вноса***

Съгласно Постановление на Министерски съвет No 118 от 30.05.1996г. (публикувано в Държавен вестник No 48 от 1996г.) правителството на РБ въвежда от 4 юни 1996г. 5%-на временна такса по вноса на стоки в България (с изключение на ограничен брой стоки от съществено значение за икономиката - Вж. Анекс), с оглед предотвратяване на непосредствената заплаха от сериозен спад в държавния резерв на страната. Правителството е избрало най-безопасната мярка за да реагира на създалата се ситуация.

Допълнителната такса по вноса се изчислява на базата на митническата облагаема стойност на внасяните стоки. Тя се фактурира, събира и плаща заедно с начислените мита.

Допълнителната такса ще бъде намалявана постепенно съгласно следната схема:

от 4 юни 1996г. до 30 юни 1997г. - 5%
от 1 юли 1997г. до 30 юни 1998г. - 4%
от 1 юли 1998г. до 30 юни 1999г. - 3%
от 1 юли 1999г. до 30 юни 2000г. - 1%

Допълнителната такса ще бъде премахната от 1 юли 2000г.

Причини за въвеждането на ограничителната мярка

Значителен прогрес в стабилизацията бе постигнат през 1995г.: инфлацията падна рязко, увеличи се икономическия ръст, заздрави се платежния баланс. Тези успехи в процеса на стабилизиране обаче се оказаха краткосрочни, поради дълбоко вкоренените проблеми на финансов безпорядък в производствения сектор, както и на неплатежоспособността в банковата система. С течение на годините в държавния бюджет се натрупва дълг, подрива се монетарния контрол и застрашава поддръжката на фиска. През изтеклата половина на 1995г. се наблюдават изчерпване на валутните резерви, възобновяване на въздействието върху валутния курс и реалните лихвени проценти.

През 1996г. последват значителни промени в макроикономическото обкръжение, някои от които са: отслабване на икономическия растеж, намаляване на приходите, ръст на инфлацията и номиналните лихвени проценти над очакваните, драстично обезценяване на българския лев, масово изтегляне на депозитите от банковия сектор (особено що се отнася до тези във валута) и изчерпване на голяма част от държавните резерви на страната във валута.

Неясни са перспективите за Платежния баланс на България през 1996г. Въпреки че общия платежен баланс за 1995г. е положителен, още през последното тримесечие на 1995г. се наблюдават тенденции към отрицателното му салдо. Дефицитът в общия платежен баланс за първото тримесечие на 1996г. е 583.5 млн. щатски долара.

Както външните, така и вътрешните фактори могат да причинят намаляване на обема на износа през 1996г. Очаква се обема на износа да намалее поради отслабналото търсене в страните, които са основни търговски партньори на България, както и поради ниската международна цена на металите (те са важна стока от износа на страната) и на житните култури, увеличените вътрешни цени на енергийните ресурси, реструктурирането на предприятията и наблюдавания спад на националното производство.

Капиталовата сметка на Платежния баланс се очаква да се влоши значително през 1996г. (от 150 млн щ.д. през 1995г. на 647 млн. през 1996г.) поради големите амортизационни отчисления и капиталови разходи в първото полугодие на 1996г., които не се предвижда да се запазят изцяло и през втората половина на годината.

Официалните резерви (включително и в злато) са спаднали до застрашително ниско ниво (под 1 млрд. щ.д.) и размера, с които се намалява се изчислява на около 650 млн щ.д. през първата половина на 1996г.

В тази икономическа ситуация високата външна задлъжнялост е значителен фактор при избиране на подходящата икономическа политика и мерки.

Плащанията по външния дълг ще достигнат своя най-висок размер от 1186 млн. щ.д. през 1996г., а през 1997г. и 1998г. ще се запазят на също толкова високо равнище - 1117.3 млн. щ.д. и 1012.6 млн.щ.д., респективно. През 1999г. и 2000г. плащанията ще намалееят, но въпреки това ще бъдат на относително високо ниво - 848 млн.щ.д. и 725.5 млн.щ.д., респективно.

Р България е напълно решена да възвърне доверието в националната си валута и нейната способност да поддържа регулярно обслужването на външния дълг. С такава цел правителството предприема редица мерки за увеличаване на приходите в бюджета и за подобряване на състоянието на Платежния баланс. На базата на тези мерки то очаква да сключи Stand-by Споразумение с МВФ, както и да получи от Световната банка заем за провеждане на структурната реформа. Едно от изискванията за намаляване на финансовата празнина е да се осигури излишък в търговския баланс (т.е. положително салдо), независимо от негативния ефект върху износа в сегашната икономическа ситуация.

Мерките на правителството имат за цел да увеличат официалните резерви на 1.3 млрд.щ.д. до края на 1996г. и 1.7 млрд.щ.д. до края на 1997г. (под размера на вноса на стоки и услуги, които не включват агентските услуги, за период от три месеца и половина), да подобрят общия Платежен баланс като намалят дефицита на 244 млн.щ.д. в края на 1996г.

Стартирана е програма, финансирана от МВФ и Световната банка. Сключено е споразумение с МВФ за програма за икономическа и структурна реформа, която има за задача да реши проблемите, които среща България, в рамките на която се прилагат мерки, предвидени от Фонда. Програмата предвижда затваряне или поставяне в изолация от банковата система на най-губещите държавни предприятия, както и ликвидация на най-големите банки, обявили несъстоятелност (както държавни, така и частни). Около 40 000 души ще загубят своята работа (т.е. 0.1-1.5% от работната сила). Българската национална банка (Централната банка) е направила постъпки пред Съда за започване на процедура по несъстоятелност за някои неплатежоспособни търговски банки.

Алтернативни на допълнителната такса мерки

След оценката на различните възможности, целящи предотвратяването на непосредствената заплаха от сериозно намаляване на българския държавен резерв, правителството избира мярката, най-безопасна за търговията. В съответствие със Споразумението за мерките по Платежния баланс на ГАТТ 1994, допълнителната такса по вноса като мярка основана на цената се приема, че има по-незначителен ефект върху търговията, отколкото алтернативните количествени ограничения и други подобни мерки, тъй като тя няма да попречи на политиката на предоставяне еднакви възможности за осъществяване на международна търговия от страна на всички търговци.

Поради обширния си търговски обхват допълнителната такса по вноса не се прилага за защита на който и да е специфичен отрасъл на икономиката.

С прилагането на мярката се цели само контрол на общото равнище на вноса и то няма да надвишава необходимото за подобряване положението на Платежния баланс.

Предприемайки тези действия, България признава липсата на други алтернативни възможности при сегашните обстоятелства, поради следните причини:

1. Високото ниво на съществуващия външен дълг налага търсенето на нови кредитни възможности, които да подпомогнат балансните плащания;

2. Сериозното намаляване на чуждестранните валутни резерви трябва да бъде избетнато, с оглед осигуряване на схема за обслужване на външния дълг и запазване на вътрешната конвертируемост на националната валута, което е от съществено значение за процеса на либерализация на външната търговия;

3. В хода на провеждане на своята вътрешна икономическа политика българското правителство вече е приложило редица общоприети инструменти за осигуряване на равновесното състояние на Платежния баланс по алтернативен начин. България полага значителни усилия за осъществяването на прехода към пазарна икономика. Търговската

политика и реформите във валутната система са насочени към намаляване на неблагоприятния ефект върху търговията, стимулиране на пазарните сили и интегриране на страната в световната икономика. Временната такса по вноса се въвежда за защита на либерализационните мерки и осигуряване на тяхното прилагане. При предприемането на такива мерки правителството на България се стреми към запазване на своята политика на отворен достъп до конвертируема валута на всички търговски субекти, както и към стимулиране на тяхната дейност и създаване на дух на свободно предприемачество.

Правна обосновка на взетите мерки от гледна точка на ГАТТ

Администрирането на допълнителната такса по вноса е в съответствие с процедурите, предвидени в съответните Членове на ГАТТ 1994, както и с разпоредбите на Декларацията относно търговските мерки за целите на Платежния баланс от 1979г. и Споразумението за целите на Платежния баланс на ГАТТ 1994.

Становището на България, че горепосочената мярка отговаря на същинските стандарти за непротиворечие със съответните разпоредби и практика на ГАТТ/СТО, се основава, *inter alia*, на следните характеристики на мярката:

1. Предпоставките, които обуславят нуждата от въвеждане на допълнителната такса по вноса, попадат в категорията на "специалните фактори" (напр. в Член XII: 2 от ГАТТ 1994);

2. Ограничителният ефект върху търговията се свежда до това, което се смята за необходимо за постигане на поставените цели пред мярката, както е предвидено в ГАТТ 1994;

3. Допълнителната такса по вноса е основана на цената, еднаква за всички, недискриминационна, прилага се към всякакъв вид внос, попадащ в обхвата на действие на тази мярка, както е посочено в Член XIII: 1 от ГАТТ 1994. Това оказва еднакво въздействие върху цялата търговия, включително търговските партньори, с които българските търговски отношения се базират на Член XXIV от ГАТТ 1994;

4. Българското правителство възнамерява да осъществи програмата си за реформи посредством икономически мерки, които по-скоро разширяват, отколкото ограничават международната търговия. В тази връзка и в съответствие с изискванията на ГАТТ/СТО, допълнителната такса по вноса ще бъде постепенно намалявана и окончателно премахната съгласно схемата, посочена по-горе;

5. Правителството на България счита, че мярката е с по-малко неблагоприятно въздействие върху вноса, отколкото количествените ограничения или подобните на тях мерки.

Що се отнася до валутната политика България ще се стреми да поддържа, защитава и разширява съществуващата система на вътрешна неограничавана конвертируемост. По същество, конвертируемостта по текущите плащания е един от основните инструменти по пътя на страната към развита пазарна икономика. Подбора по-скоро на валутния контрол, отколкото на допълнителната такса по вноса, можеше да означава неприемлив обрат на тази политика.

АНЕКС

към ПРИЛОЖЕНИЕ 1 към Доклада на Работната група
по Присъединяването на Р България

Описание на стоката	Тарифен No
Суров нефт	от 2709 00
Природен газ	2711 11 00 0 2711 21 00 0
Електрическа енергия	2716 00 00 0
Каменни въглища и брикети от тях	2701
Лигнитни въглища	2702
Коксове и полукоксове от каменни въглища или от лигнит	2704
Ядрено гориво	от 2844 20
Медни руди и концентрати	2603 00 00
Необработен алуминий	7601
Химична дървесна маса	4703 4704
Поливинилхлорид	от 3904
Памук	5201
Фармацевтични продукти	3003 3004
Нерафинирана захар от захарна тръстика	1701
Пшеница	1001
Царевица за фураж	1005 90 00 1
Брашно от пшеница	от 1101 00 00 0

ПРИЛОЖЕНИЕ 2
към Доклада на Работната група по присъединяването на България

СПИСЪК НА СТОКИТЕ, ЗА КОИТО СЕ СЪБИРА ЕКСПОРТНА ТАКСА В РЪБЪЛГАРИЯ

Описание на стоката	Тарифен No по БМТ	Размер на експортната такса
1. Живи животни от рода на:		
- конете	010111 010119	150 USD/PCE
- едрия рогат добитък	0102	500 USD/TNE
- дребния рогат добитък	0104	30 USD/TNE
2. Морски охлюви и рапани	от 030791	260 USD/TNE
3. Сурови кожи от:		
- едър рогат добитък	4101	700 USD/TNE
- дребен рогат добитък	4102	3.5 USD/PCE
- свине	от 410390	450 USD/TNE
4. Дърва:		
- за горене	от 4401	15 USD/MTQ
- необработен дървен материал от иглолистна и широколистна дървесина:	от 4403	
- с дебелина на тънкия край 4 до 20см, от всички дървесни видове, с изключение на липа, цер, акация		25 USD/MTQ
- с дебелина на тънкия край над 20см:		
- топола		25 USD/MTQ
- орехова дървесина		250 USD/MTQ
- всички останали дървесни видове, с изключение на липа, цер, акация		35 USD/MTQ
- фасониран дървен материал:	от 4407	
- дъски и детайли от всички дървесни видове, с изключение на тези от орех, цер, акация, липа		25 USD/MTQ
- дъски от орех всички дължини		200 USD/MTQ
- греди и янове от:		
- всички дървесни видове, с изключение на тези от орех, цер, акация и липа		30 USD/MTQ
- орехови		200 USD/MTQ
- детайли от орех всички видове и размери		200 USD/MTQ
5. Отпадъци и остатъци от хартия и картони	4707	100 USD/TNE

6. Серяви и прани вълни (вкл. агнешки) камгарни ленти, камгарен дреб	510111		
	510119		
	510121		
	510129	200 USD/TNE	
	510310		
	510510		
	510521		
510529			
7. Отпадъци и отломки от:			
	- неръждаема стомана	720421	
		от 72045010	
	- други легирани стомани	720410	40 USD/TNE
		720429	150 USD/TNE
		720430	30 USD/TNE
		720441	30 USD/TNE
		720449	50 USD/TNE
		от 72045010	
	- алуминий	76020011	110 USD/TNE
		76020019	200 USD/TNE
		76020090	200 USD/TNE
	- цинк	7902	80 USD/TNE
8. Изделия от мед	741991	150 USD/TNE	
	741999		